

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrt 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.

„Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Naša demarša v Sofiji

Naša protestna nota je bila včeraj izročena zunanjemu ministru v Sofiji. — Bolgarska vlada je obljubila strogo preiskavo. — Jugoslovensko-bolgarska anketa.

Beograd, 23. septembra. Glasom poročil iz Sofije je včeraj naš sofijski poslanik g. Ljuba Nešić po naročilu naše vlade izročil bolgarski vladi protestno noto radi atentatov, ki jih je izvršil odbor makedonstvujuščih v Južni Srbiji. Poslanik Ljuba Nešić je izročil noto generalnemu tajniku bolgarskega zunanjega ministrstva.

V noti se uvodoma naglašajo, da je preiskava s strani naših oblasti ugotovila, da so napadi bolgarskih komitov izvršeni z bolgarskega teritorija in na inicijativu z bolgarske strani. V noti se nadalje podčrtava, da taki dogodki nikakor ne služijo izboljšanju medsebojnih odnosov, za kar vlada zlasti na jugoslovanski strani iskreno razpoložena. Nota navaja nadalje vse težkoče in škodo, ki jo povzroča akcija makedonskih revolucionarjev. Končno se zahte-

va v noti, naj izvede bolgarska vlada lojalno in vsestransko anketo na osnovi dokumentov, ki ji jih stavi naša vlada na razpolago, tako glede formiranja revolucionarne akcije proti naši državi, kakor tudi glede nadaljnjih načrtov makedonstvujuščih. Slično anketo bo istočasno izvršila naša država na jugoslovanskem ozemlju.

Generalni tajnik bolgarskega ministrstva za zunanje zadeve je izjavil našemu poslaniku, da ne more dati odgovora na našo noto, dokler ni zaključena preiskava, ki so jo uvedle bolgarske oblasti. Izrazil pa je mnenje, da se napadi, radi katerih je naša vlada podvzela ta korak, niso izvršili z bolgarskega ozemlja, marveč jih je pripisovati ilegalni organizaciji makedonskih revolucionarjev, ki pa nima sedeža na bolgarskem teritoriju.

Odmor v razvoju politične situacije

Po začasni rekonstrukciji vlade je nastopil zastoj, ki bo trajal najbrž cel teden. — Napeto pričakovanje sestankov parlamentarnih klubov. — Vtis Radićevih izjav. — Stališče Nemcev.

Beograd, 23. septembra. Po izvršeni rekonstrukciji vlade je nastopil v Beogradu skoraj popolno politično zatišje. Ministrski predsednik Vukičević včeraj popoldne in danes dopoldne sploh ni prišel v svoj kabinet in tudi zunanji minister dr. Marinković je odpoval iz Beograda v Požarevac, kjer ostane par dni na odpuhu. Ato tudi niti včeraj niti danes ni beležiti v Beogradu nikakih važnejših političnih dogodkov. Opaža se, da se tudi v ministrstvih rešujejo le tekoče zadeve, ker danes nikdo več ne dvomi o tem, da je sedanja vlada le provizorna in da bo šele s sestankom Narodne skupščine nastopilo definitivno razčiščenje notranje-politične položaja.

Zato je tudi vsa pozornost političnih krogov usmerjena le še na sestanke pojedinih poslanskih klubov. Vse večje stranke so sklicale seje svojih klubov za dne 3. oktobra. Posebni pomen pripisujejo politični krogi seji demokratskega kluba in splošno prevladuje prepričanje, da bodo sklepi demokratske stranke odločilne važnosti za nadaljni razvoj političnega položaja. Vukičević si še slejkoprej prizadeva, da bi vplival na demokratske ministre in jih pridobil za sodelovanje z g. Vukičevićem. V tej zvezi so se zadnje dni pojavile razne verzije, v katerih se skuša slikati položaj v demokratski stranki tako, kot da je večina demokratske stranke za nadaljevanje sedanje koalicije z Vukičevićevimi radikali. Poznavalci razmer v demokratski stranki pa zatrjujejo, da so to le pobožne želje ozke okolice g. Vukičevića, dočim odobrava večina demokratskega kluba stališče g. Davidovića, ki je odločno proti nadaljevanju sedanje koalicije in ki se z vso energijo zavzema za osnovevanje bloka demokracije. Kar se tiče stališča demokratskih ministrov, se v njihovih vrstah povdarja, da se bodo ne glede na to, ali smatrajo nadaljevanje sedanje koalicije za koristno ali ne, v vsakem slučaju uklonili sklepom demokratskega kluba.

Živahne komentarje je izzvala v političnih krogih včerajšnja izjava g. Radića, ki se odločno izreka za demokratski blok in vnaprej izraža zaupanje g. Davidoviću kot bodočemu šefu demokratskega bloka. Po Radićevem mnenju bo šel ta demokratski blok brez malih stranic 170, skupno z manjšimi skupinami, ki se bodo po njegovem mnenju brez dvoma pridružile tej parlamentarni formaciji, pa bo imel 180 poslancev.

V enakem smislu piše tudi današnja „Pravda“, ki naglašajo, da se bližajo sistemski dve ali tri stranke. Konservativci t. j. radikali in klerikali se bodo združili v radikalni stranki, demokratska zajednica in SDS v demokratskem bloku in o event. tretja stranka, če bi ne prišlo do sporazuma glede širšega demokratskega bloka, pa še Seljaški savez, ki ga bi tvorili zemljoradniška stranka in HSS.

G. Vukičevića sta posetila danes zastopnika nemške stranke poslancar dr. Moser in dr. Schuhmacher, ki sta dalje časa konferirala z ministrskim predsednikom. Ponudila sta mu podporo nemške stranke pod gotovimi pogoji, zahtevajoč razne koncesije za nemške narodne manjšine zlasti v šolskem vprašanju. V ostalem pa se v nemških krogih naglašajo, da bodo Nemci podpirali vsako vladno ne glede na njeno sestavo, ker je to v interesu njihove manjšinske politike.

ZAKUP TELEFONA V ČSR

Praga, 23. septembra. Poleg ponudbe ameriške finančne skupine, ki je pripravljena prevzeti v zakup vse češkoslovaške državne železnice, je sprejela češkoslovaška vlada tudi ponudbo Morganove skupine, ki hoče prevzeti v zakup telefon in brezžič. V svrhu pogajanj je odposlala češkoslovaška vlada dve dni v Ameriko posebno delegacijo, da sondira teren za eventualno sklenitev take pogodbe.

FINANČNA POMOČ ZA NAPADENE DRŽAVE

Berlin, 23. septembra. Razorožitven komisija Društva narodov je sprejela finski predlog glede finančne pomoči za države, ki bi trpele v slučaju vojske ali

Tunney porazil Dempseyja

Chicago, 23. septembra. V borbi za svetovno prvenstvo v boksu je Gene Tunney po točkah porazil Jacka Dempseyja.

Chicago, 23. septembra. Borba med bivšim svetovnim šampijonom Jacka Dempseyem in sedanjim prvakom je bila zelo ogorčena. Tunney je bil takoj spodbuden v premoči in je v prvih štirih krogih suvereno obvladal položaj. V petem krogu je prišel na površje Dempsey, toda v šestem je zopet klonil in v sedmem ga je Tunney s silo nudarcom zbil na tla. Dempsey je močno krvavel, eno oko mu je oteklo. Vendar se je pobral in se boril, dasi brezupno, še dalje. Ostali trije krogi so popolnoma pripadali Tunneyu in je njegova zmaga povsem zanesljiva.

SLS kot podružnica radikalne stranke

Klerikalni voditelji se boje povedati resnico svojim pristašam. — Indirektno pa „Slovenec“ vendar priznava združitev SLS z NRS. — Pričevanje „Samouprave“. — Nezadovoljstvo med pristaši SLS.

„Slovenec“ seveda še vedno taji, da so klerikalci dobili en ministrski portfelj samo za ceno prenehanja politične samostojnosti SLS. Trdi da se sedaj šele razpravlja, kakšna naj bo oblika medsebojne parlamentarne podpore SLS in NRS, da je izključena vsaka fuzija teh dveh strank, da SLS ni opustila nobene črke svojega programa in da je povsem izključeno, da bi se SLS kakorkoli hotela identificirati z radikalno stranko.

Vse to je napisano seveda na naslov pristašev klerikalne stranke, ki se začudeno vprašujejo, ali se je izplačalo za en ministrski portfelj odreči samostojnosti lastne stranke, in ki vidijo program svoje stranke prodan radikalom, katerih del so postali brez svoje vednosti in brez lastnega odobrenja.

Kar pa je preveč očito, je težko popolnoma prikriti. To se tudi „Slovenec“ ni posrečilo. „Slovenec“ namreč trdi, da za sedaj o kaki fuziji SLS in NRS zato še ne more biti nobenega govora, ker se je blejski pakt izvršil samo v toliko, da je SLS dobila enega ministra in enega državnega podtajnika (.), drugi del tega pakta, ki govori o trajni parlamentarni zvezi med SLS in NRS, pa se še ni izvršil, ker se še ni sestel parlamentarni klub radikalnih poslancev.

S tem odkriva „Slovenec“ dvojne zanimivosti: da so radikali že izpolnili svoje obveznosti blejskega pakta napram klerikalci in da imajo sedaj klerikalci izpolniti svoje obveznosti z vzpostavitvijo trajnega sodelovanja z radikali. To svojo obveznost bodo seveda izvršili šele, ko se bo sestel radikalni klub, ker je vstop vanj prei pač nemogoč.

Dejstvo je nadalje, da so klerikalci vstopili v vladno na podlagi blejskega pakta kot sestavni del radikalne stranke, kar so le pod tem pogojem tudi demokratski pristali na sedanjo začasno rekonstrukcijo vlade. Pri tem ne gre samo za kolaboracijo, ampak za fuzijo obeh strank, kar se je moglo sklepati že iz svoječasne Vukičevićeve izjave, da določa blejski pakt veliko bolj tesno zvezo med klerikalci in radikali, kakor pa je n. pr. zveza med davidovičevci in muslimani v Demokratski zajednici.

Da gre dejansko za fuzijo obeh strank, potrjuje tudi uradno glosilo radikalne stranke „Samouprava“, ki stoji pod vodstvom Vukičevićevega prijatelja dr. Lazza Markovića in ki naj naglašajo zgodovinski pomen vstopa klerikalcev v vladno kot krila radikalne stranke. „Samouprava“ označuje ta korak klerikalcev kot poljanje in prarastek radikalne moči, kar da je posebno

važno v trenutku, ko skušajo nasprotniki radikalno stranko oslabil. S tem je „Samouprava“ pač dovolj jasno demantirala „Slovenčev“ pisanje, s katerim skuša slepiti svoje pristaše, da ne gre za likvidacijo samostojne klerikalne politike in stranke.

„Slovenčeva“ pisa je samo dokaz, da se klerikalni voditelji svojim volilcem ne upajo povedati resnice in da bi radi pridobili na času, dokler se med njimi ne pomirilo razburjen duhovi, ki ne morejo spraviti s svojimi nazorji v sklad breznačelnih politike svojih voditeljev. Težko je pripisovati človeku, ki ne uživa dobrot političnih kravjih kupčij in ki je še pred kratkim sledil klicu „Katoličani vkup!“, ako se nenkrat znajde v družbi „framasonskih velebrskih radikalov“, kakor so klerikalci še nedavno imenovali svoje sedanje politične pobratime.

Nezadovoljnost s politiko dr. Korošca in tovarišev je posebno velika v klerikalnih konzervativnih krogih ter med načelnimi krščanskimi socialci na drugi strani. Zato se skuša „Slovenec“ opravičevati, da bi bil g. Vukičević pritisnjen ob zid, Slovenija pa izročena „krvnikom SDS“, ako bi klerikalci ne vstopili v vladno. Strah pred tolikokrat „porazeno“ SDS je edino sredstvo, s katerim skuša klerikalno glosilo pomiriti idejni kaos v vrstah svojih pristašev. Radi tega strahu je SLS po izjavah svojih voditeljev vstopila letos v začetku februarja tudi v Uzunovićevo vladno ter glasovala v anketnem odboru za oprostitvev oboje radikalnih korupcionistov, za nesocialne in krivične redukcije v drž. proračunu, za nesocialne določbe finančnega zakona, za čl. 138 tega zakona, na podlagi katerega se reducirajo v Sloveniji srednje šole itd. itd.

Dvomimo, da bi se klerikalnim voditeljem posrečilo s tem „strahom“ pollačiti uporne duhove v lastnih vrstah, ki vidijo v njihovih političnih kravjih kupčijah izdajstvo svojih „večnih“, krščansko-socialnih načel in katoliškega programa. Da so s temi kravjimi kupčijami zadovoljni „poslovni kristjani“, je umetno. Spričo dejstva, da je v Sloveniji klerikalizem zelo globoko zasidran, ne bo nikogar presenetilo, ako bomo doživeli v zgodnjem času secesijo v klerikalnih vrstah.

Z ozirom na to ima „Slovenec“ seveda dovolj vzroka, da taj združitev SLS z radikalno stranko, toda „Slovenec“ ni edini list v Jugoslaviji, iz katerega bi mogla javnost zajemati potrebne informacije.

Drugi dan razprave proti A. Pesku

Včerajšnja porotna razprava proti Antonu Pesku se je nadaljevala do 20. n. kar je bila prekinjena. Več del popoldanske razprave je zavzelo še zasliševanje obožencev, ki se je dosledno zagovarjal s tem, da ni hotel nikogar oskodbati, ker je bil trdno uverjen, da se bo njegov premožnik okreplil in bo nato lahko pokrtil vse svoje obveznosti. Na predsednikovo vprašanje, zakaj ni pravočasno napovedal konkurza, je odgovoril:

Meni bi se zdelo hudobija, če bi bil tedaj napovedal konkurz, ker bi ljudje vse izgubili, pa sem jih mislil rešiti z rudnikom. Če bi ne bil zaprt, bi dobro prodal rudnik in vse bi bilo dobro. Predvsem bi plačal one, ki so silili na izpahičol, a druge pa polagoma.

„Ali priznate, da večaki niso imeli o rudniku tako dobrega mnenja kot vi.“
„Ne, ker so meni trdili drugače. Prepričan sem bil, da bom od leta 1925. dobil dnevno po 3 vagone in se bo lahko vse poravnalo. Še danes sem prepričan, da bi z rudnikom lahko poravnal vse dolgove.“
„Očita se vam, da ste dali popačiti knjige.“

„Priznam. A to ni bil slab namen, saj ni posojilnica zato nič trpela. Imel sem samega sebe za norca. Šlo mi je v prvi vrsti za to, da bi bilanca lepše izgledala in bi posojilnica izkazala več prometa. Stanje je zato ostalo nespremenjeno.“

Dr. pravnik: „Koliko ste cenili rudnik, predno ste začeli z „Ljubljansko posojilnico“?“

„Osem do deset milijonov dinarjev. Še sodni izvedenec ga je cenil na 6 milijonov dinarjev.“

Zagovornik pripomni, da je nekdo prodal še enkrat manjši premožnik v bližini Peskovega Angležem za 11 milijonov dinarjev.

Predsednik prebere poročilo orožnikov, da Pesek ni živel potrato, niti ni bil pijanec ter da je bil takorekoč predober človek.

PRVE PRICE.

Izvedenec podravatelj Malenšek izjavi, da je bila „Ljubljanska posojilnica“ že koncem leta 1924 pasivna za 218.000 Din in

je že tedaj kazalo obrat ustaviti.

Zagovornik: „Vz tega torej sledi, da mora vsak zavod, ki začne poslovati proti koncu leta in je seveda pasiven, z novim letom že napovedati konkurz.“

Izvedenec: „Zavod mora paziti, da ima svoj denar.“
Izvedenec Golmajer je mnenja, da je obdolženec kot gospodar delal slabo, ker denarja ni imel nikjer naloženega, dočim drugi zavodi kapital vlagajo drugam. Nevarno je tudi dajati vse posojilo samo eni osebi, ker ista pride lahko v konkurz. Dalje navaja, da je obdolženec ustanovil „Jugoslovansko zavarovalno hranilnico“, katere način varčevanja po 5 Din tedensko je bil zelo priljubljen, saj je imela kmalu nad 700 vlagateljev.

Priča Marija Stare izpove, da je lani avgusta vložila 3200 Din v „Jugoslovansko zavarovalno hranilnico“, kar ji je svetoval njen mož. V hranilnici so ji rekli, da je sigurna in ne more ničesar izgubiti, a že mesec je vse propadlo. Ko je pozneje hotela spet vložiti par sto dinarjev, je bil zavod že zaprt.

Priča Avgust Taborski je bil v posojilnici sluga do likvidacije. Škoda ima 27.470 Din, ki jih je vložil kot kavejo.

Priča ga. P. je povedala, da je obdolženec obljubil službo najdi hčerki. Zato je vložila v njegov zavod res 14.800 Din, ki jih je zdaj izgubila.

Trgovko Lizo Brulc so premotili lepi napisi na „Jugoslovanski zavarovalni hranilnici“ in vložila je 28. avgusta lani 28.500 Din. Ko je pozneje dvignila 300 Din, se je uradnik kar ustrašil. Ko je kmalu nato hotela ves denar dvigniti, je bilo že prepozno, ker je bilo že zapeto.

Priča Ljope Zajc je pravil, da je vložil kavejo 50.000 Din v hranilnico, ker mu je obdolženec obljubil mesto ravnatelja za Kranj. Obdolženec izjavi, da je imel resen namen to storiti in je že najel lokal.

Priča Katra Arlič, stara postrežnica z očali, je pristopila pred senat in povedala, da je počasi naložila v Ljubljansko posojilnico okrog 4000 Din, vse svoje prihranke. Zdej nima ničesar in mora beračiti. Obdolženec ji zatrudi, da ji bo vsekakor povrnil

njen denar, ker noče, da bi po nedolžnem trpela.
Karel Cotman, poštni poduradnik, je vložil okrog 15.000 Din. Marija Pirc pa 2000 Din.

DANASNJA RAZPRAVA.
Danes je auditorij precej napolnjen, prevladujejo moški. Obtoženec, ki je bil sinoči že utrujen in je sam prosil, naj se že razprava prekine, je danes dokaj svež. Nadaljuje se zasliševanje prič.

Priča Franc Vakselj izpove, da je bil družbenik tiskarne; pri razidu sta se poravnala z obtoženecem na 75.000 Din. Denar je dobil v manjših zneskih. Glede „Ljubljanske posojilnice“ in „Zavarovalne hranilnice“ ne ve ničesar. Bil je leta 1921. in 1922. prepričan, da je imel obdolženec premoženje, saj je prodal tiskarno in hišo. Tiskarna je bila ob nakupu zelo zanemarjena, a obtoženec je jo dvignil, ker je bil zelo podjeten človek. Z listom „Jugoslavija“ je prišel obtoženec v visoko aktivnost. Zapeljala ga je politika in list je opušal. Vsega premoženja je imel kakih 5 milijonov dinarjev.

Ravnatelj „Zvezne tiskarne“ Höfler izpove, da je bil v nadzorstvu „Ljubljanske posojilnice“, ni pa vedel, da ga je obtoženec vpisal kot člana.

Priča Dominik C. je nato izpovedal, da pozna obtoženca še izpred vojne. Jeseni leta 1919. so napravili skupno pogodbo za „Zvezno tiskarno“. Obtoženec je bil tedaj očitno zelo premožen. „Jugoslavija“ je šla sprva dobro, a ko se je vrgla v politični vrvež, je začela pešati. — Pesek je bil izredno delaven in priden človek. Glede premoženja izpove priča, da je obtoženec imel ogromne stroške na investicijah za tračnice, vozniče in drug material.

Izpovedbe mnogih odsotnih prič so se samo prečitale.

Rudar Debelak je prišel iz Amerike. Obdolženec mu je ponudil službo, češ da bo začetkom pisal naslove, a pozneje pa lahko postane še blagajnik. Vložil je zato 20.000 dinarjev, ko je hotel denar kmalu dvigniti, da bi si kupil hišo, ga je obtoženec pregovoril, da je odstopil od dviga vloge. Tako je ves denar izgubil.

Bančni uradnik Janez M. se je lani ponudil obtoženecu v službo. Ker pa je ta zahteval naj vložil v njegovo hranilnico 100.000 Din, tega ni storil in je raje resigniral na službo.

Priča France N. je prišel lani julija v Ljubljano na veševanje. Seznanil se je pri tem z obtoženecem, ki mu je obljubil blagajniško mesto, nakar je vložil v „Jugoslovansko zavarovalno hranilnico“ nekaj nad 20.000 dinarjev.

Z. M. je čital v časopisu lani inserat, da išče neimenovano podjetje poslovodjo, če položi kavčijo. Ponudil se je. Obtoženec mu je takrat obljubil, da ga sprejme v Celju za vodjo in mu je tudi poslal dekret o nastavitvi z dne 22. junija lani. Vložil je 5000 Din, poiskal je že tudi v Celju lokal, ki ga pa ni našel.

Leta 1926. je čital bančni uradnik I. M. inserat, da se išče ravnatelj za Celje in Maribor. Poslal je ponudbo in dobil od Zavarovalne hranilnice poziv, naj se zgleda pri ravnatelju. 3. septembra je nakazal hranilnici kavčijo, 25.000 Din, ki jih je zgubil.

Razprava je bila prekinjena malo pred 14. uro in se nadaljuje ob 16. uri.

IZ LETALSKEGA SVETA

— Newyork, 23. septembra. Za veliko letalsko tekmo, ki se vrši te dni, je startalo 25 aeroplanov. Tekmovalna proga je 2300 milj dolga.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2278 — 2284 (23.81), Berlin 13.54 bl., Budimpešta 9.925 — 9.955 (9.94), Curih 1094 — 1097 (1095.5), Dunaj 7.9922 — 8.0222 (8.0625, 8.0075), London 276.05 — 276.85 (276.45), Newyork 56.725 bl., Pariz 222.5 — 224.5 (223.5), Praga 168.05 — 168.85 (168.45), Milan 308.375 — 310.375 (309.375).

Efekt: Vojna škoda 384 — 384 (384), Celjska pos. 164 d., Ljub. kreditna 140 d., Praštediona 850 d., Kreditni 160 d., Strojne 70 bl., Vevče 135 d., Ruše 260 — 270, Kranjska ind. dr. 410, Stavbna 56 d., Sešir 104 d.

Lesni trg: Tendence neizpremenjena. Zaključeno 52 vag. in sicer 50 vag. suhih bukovihi drv. zdravih, 1 m. dolgi, 10 odst. okroglice, brez sklad, fr. vag. nakl. post. po 22.50; 1 vag. suhih letov, smreka, jelka, 24/48 mm, ostrorobih, paralelnih, vezanih, fr. vag. nakl. post. po 480; 1 vag. letvic, smreka, jelka, 12/24, fr. nakl. post. po 4 m. dolgih po 600, 3 metre dolgi po 530.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: London 276.05 — 276.85, Newyork 56.624 — 56.824, Pariz 222 — 224, Milan 308.75 — 310.75, Curih 1094 — 1097, Berln 1282.5 — 1355.5, Dunaj 799 — 802, Praga 168.01 — 168.81.

Efekt: 7% invest. posojilo 1921 84 — 84%, Mrv. eskomptna banka 91, Hipote. aarna banka 55 — 56, Ljubljanska kreditna 140, Praštediona 860 — 860, Sečarana, Osljek 860, Trobovška 480 — 490, Vevče 140 — 145, Drava 570.

INOZEMSKA BORZE.
Curih: Beograd 9.13, Milan 28.275, Pariz 20.28, London 25.2975, Newyork 56.624, Berlin 128.60, Praga 168.01.

Kdo je za Ljubljano največ storil

Za zmago Naprednega bloka pri občinskih volitvah govore dela njegovih predstavnikov, za poraz klerikalije pa prazne mestne blagajne.

Na prvih treh mestih liste Naprednega bloka za ljubljanske občinske volitve kandidirajo člani bivšega gerentskega sveta, kar naj bo dokaz, da prevzemajo tudi namram javnosti in v bodočem občinskem svetu polno odgovornost za svoje delo v času, ko so vodili občinsko upravo ljubljanskega mesta.

Bivši gerentski svet pod predsedstvom dr. Dinka Puca se ne boji nositi nobene odgovornosti za svoje delo, ker se zaveda, da je v kratki dobi svojega obstoja v polni meri storil svojo dolžnost v prosep ljubljanskega občinskega gospodarstva in ljubljanskega prebivalstva.

Dr. Ravnihar je na nekem zakonitem shodu svoje stranke izjavil te dni, da je bila uvedba vladnega komisarijata na magistratu potrebna že zaradi tega, da se je temeljito preiskalo gospodarstvo bivšega gerentskega sveta. Dr. Ravnihar je član klerikalnega komisarijata, sodeluje v in ko je bil postavljen na magistrat vladni komisar, je nekdo radikalno glasilo pisalo, da je na magistratu ponosno zavijala radikalna zastava. Dr. Ravnihar in njegovi klerikalni pomagači so imeli tekem enoletnega obstoja komisarijata na magistratu dovolj časa za preiskavo poslovanja bivšega gerentskega sveta, pa niti do danes, ko nas loči samo še par dni od volitev, niso mogli najti nobenih grehov bivšega gerentskega sveta v škodo ljubljanske občine. Zakaj je bila torej preiskava dela bivšega gerentskega sveta potom komisarijata potrebna? Dr. Ravnihar bi rad sumnil, pa ne more ničesar navesti, kar bi govorilo proti poslovanju bivšega gerentskega sveta, dasi je imel celo leto dovolj časa zbrati zaželjeno gradivo. Mislimo, da sprito takega svojega postopanja dr. Ravnihar ni upravičen dajati komurkoli lekcije o poštenosti.

Klerikalci so imeli že v času bivšega gerentskega sveta organizirano na magistratu svojo volunsko službo, njihovi ekspoziti so točno poročali o vseh ukrepih gerentskega sveta tajništvo SLS, na svojih zaupnih sestankih so razne mestne uslužbenke nešteto krat pozivali in prosili za božjo voljo, naj zbirajo gradivo, ki bi govorilo proti članom gerentskega sveta, posledica vsega pa je bila, da niso mogli ničesar navesti, kar bi ne govorilo v prilog članom gerentskega sveta, in da so morali na skrivaj sami priznavati njegovo nepristransko poslovanje v korist občinskega gospodarstva.

V resnici ga ni objektivnega ljubljanskega meščana, ki bi ne priznaval odkrito, da se je Ljubljana baš pod bivšim gerentskim svetom modernizirala in napravila v svojem razvoju tak velik korak naprej, kakor nikdar prej.

Po zaslugi bivšega gerentskega sveta je dobila Ljubljana moderno klavirno s hladilnico, tovarno za led, razširila se je elektrarna, zboljšala električna in plinska javna razsvetljava, osnovala občinska prodajalna za električne potrebščine v korist konzumentov, prav tako prodajalna za plinske potrebščine, razširilo se je električno omrežje na Barje, na Vič, izvršile so se priprave za prevzem električne zadrge v Sisker ter povečala dosežanja razsvetljava v Sisker.

Pod njegovim vodstvom se je izvršila avtomobilizacija oskrbe cest, občina je dobila škroplilne avtomobile, razen tega pa se reševalni in pogrebni avto.

Bivši gerentski svet je zgradil okoli 200 stanovanj, 350 stanovanj pa so zgradile stavbne zadruge z mestno garancijo! V času klerikalnega režima ni zgradila mestna občina niti enega stanovanja, dasi stojimo neposredno pred ukinitvijo stanovanjskega zakona, ki se ima izvršiti z blagoslovom dr. Gosarja, nosilca klerikalne kandidatne liste!

Pod bivšim gerentskim svetom se je regulirala in tlakovala cela vrsta cest, občina je prvič dobila milijonske zneske iz kladrinskega fonda. Klerikalni režim minskoga fonda. Sjetjuče ed biskup bsi ni znal mestni občini preskrbeti nobenega prispevka iz kladrinskega fonda, občina ni dobila niti vinarija. Še tistih 3 milijonov dinarjev, ki so namenjeni za Masarykovstvo cesto in ki jih je izposloval bivši gerentski svet, niso znali dvigniti iz Državne hipotekarne banke, kjer leže naloženi.

Res je tudi klerikalni režim storil

nekaj. Pustil je tlakovati iz mestnega posojila na luksurijsni način Kongresni trg, kakor da bi bila to najbolj oujna potreba Ljubljane. Milijone je zabila vanj, dasi bi Kongresni trg še par let lahko počakal na tlakovanje sprčo raznih drugih neresenih perečih komunalnih vprašanj in dasi promet na Kongresnem trgu nikdar ni bil poseben velik razen ob par slovesnostih na leto ob priliki procesij in večjih zborovanj. Cela vrsta cest in ulic je bolj potrebna tlakovanja kakor Kongresni trg, v predmestjih in na periferiji mesta, kjer so nastale nove kolonije, manjka sploh cest in se ljudje ob slabem vremenu utapljajo v blatu, ker ni niti poštene kanalizacije.

Nepobito je tudi dejstvo, da so se pod bivšim gerentskim svetom uredile omajane mestne finance tako, da je bilo mogoče znižanje občinskih davščin, pod klerikalnim režimom pa se davki zopet povečujejo, ker primanjkuje denarja ter mora najemati vladni komisar nujno posojilo celo za stvari, ki so že krite v proračunu!

To je samo nekaj odločkov iz poslovanja bivšega gerentskega sveta in sedanjega klerikalnega režima na ljubljanskem mestnem magistratu, vendar pa že ta skromna slika ljubljanskega gospodarstva v zadnjih letih povsem zadošča za spoznanje, kdaj se je delalo v korist Ljubljane in njene prebivalstva in kdaj ne.

Prav nič ne dvomimo, da bodo klerikalci in njihovi zavezniki v zadnjih dneh pred ljubljanskimi občinskimi volitvami skušali razširjati razne laži po zgledu znanega letaka duhovnika Gabrovška. Toda del članov bivšega gerentskega sveta in nosilcev kandidatne liste Naprednega bloka, ki jih lahko vsakdo vidi na vsakem koraku, ne bodo utajili. Ljubljanski meščan, delavec, obrtnik, trgovec, uradnik in vsakdo drug, bo znal ta dela pravilno oceniti, tem bolj, kar lahko obenem tudi vidi, da je klerikalni režim pač znal prazniti mestne blagajne, ni pa znal delati v korist splošnosti.

Če razen tega še pomislimo, da je bila na tisti strani, kjer je bil nesrečni dr. Ravnihar, bitka vedno izgubljena, potem smo lahko tem bolj prepričani o napredni zmagi nad klerikalizacijo pri ljubljanskih občinskih volitvah dne 2. oktobra.

Kdo je lažnjivec?

Današnji «Slovenec» objavlja naslednji razgovor z dr. Korošcem:

«Ali ste čitali, da nekateri listi pišejo z ozirom na vaš vstop vlado, da je stranka likvidirala?»

«Kdo to piše?»

«Na primer v Ljubljani «Jutro» in «Slovenski Narod!»

«Ali ne veste, da sta to najbolj lažnjiva lista skoz in skoz lažnjive SDS!»

«Samouprava», oficijelno glasilo radikalne stranke piše istočasno:

«Najznačilnejše dejstvo pri teh izpremembah v sestavi vlade je vstop g. Korošca in SLS v vlado. Ta dogodek je prvovrstnega, uprav zgodovinskega pomena z ozirom na to, da Slovenci (klerikalci) vstopijo v vlado kot krilo Narodne radikalne stranke... O tem vstopu bomo še posebej govorili... a sedaj hočemo pozdraviti ta prirastek naše moči, ker se je to dogodilo baš v trenutku, ko naši nasprotniki, razočarani v svojih volilnih upih, poizkušajo z drugimi sredstvi oslabil radikalno stranko. Ta prirastek daje radikalni

Prvič v Ljubljani!

Napeto! Pustolovno!

Divji Jahač Ken

Prekrasni cowboyski film. — Kopaci zlata. — Zlata polja. — Napadi razbojnikov na transporte zlata. Ken in njegov konj strah in trepet razbojnikov. Krasi naravni posnetki. — Lepi igralci. — V glavni vlogi smeli in drzni

Ken Maynard in njegov konj Tarzan

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9.

ELITNI KINO MATICA

stranki moči, da še z večjo energijo vztraja na svoji (!) poti.»

Javnost naj sama presodi, kdo je lažnjivec? Zda se ne čudimo več, da je duhovnik g. Gabrovšek s svojim podpisom kril pred skupščinskimi vo-

Pisane zgodbe iz naših krajev

Trgovina z dekleti v Zagrebu. — Požar v sarajevskem kinu. — Smrtna nesreča neopreznega lovca. — Aretacija mladoletnega vlomilca.

Zagrebska afera z zvodniki in trgovci z dekleti še ni končana. Policija preiskuje afero s polno paro in zlasti pridno zasleduje pobeglega Horvatuša, ki je bil priležnik zvodnice Cilke Sladovičeve. Tudi je Sladovičevi pomagali pri trgovini z dekleti ter jih prodajal v javne hiše v Slavoniji. Predvsem javne hiše v Sarajevu in Slavonkem Brodu so bile najboljše odjemalke. Če se policijski posreči prijeti tudi Horvatuša, potem pridejo na dan še mnoge doslej neznane podrobnosti te umazane afele. Dnevne se, da je obstajala skupina zvodnic in zvodnikov, ki so trgovali z dekleti. Odkrilo se bo tudi početje teh ljudi v Sarajevu in Slavonkem Brodu, kjer so preiskavo še uvedli. Zagrebški časopisi napovedujejo tudi odkritje nove umazane afele, ki je najbrž v zvezi s trgovci z dekleti. Pravijo, da je to najogabnejša afera, ki se da v obče zamisliti in kakršne Zagreb še ni doživel. Časopisi sedaj še molče, dokler se afera ne razvije in ne ugotovi, kakšen je njen obseg. Osebe, ki so v to afero zapletene, pripadajo vsem krogom zagrebške družbe. Med njimi so tudi taki, ki zavzemajo visoke položaje, so pa tudi izrodki človeške družbe.

Včeraj popoldne je izbruhnil požar v sarajevskem kinu «Imperial». Pripravljali so ravno poizkusno predstavo filma «Madame Sans Gêne» pred občastno komisijo. Ugasnilo so luči in projekcijski aparat je začel delovati.

Kar se je začela strašna eksplozija, ki je nastala radi kratkega stika v aparatu. Iskra je vnela na kolobarju naviti film. Operater je hotel z rokami odstraniti filmski kolobar in je pri tem dobil težke opekline na obeh rokah. En prst mu je takoj odpadel. Ogenj se je bliskoma razširil na ostale kolobarje filma «Madame Sans Gêne» in tudi na film «Potopljena mornarica», ki je ležal poleg za večerno predstavo. S težavo je operater zapustil projekcijsko sobo ter se zunaj zgrudil nezavesten od bolečin.

Preden so prihiteli gasilci, so zgoreli vsi filmi in sobna oprema v operaterski sobi ter je ogenj že švigal v prostore kina, kjer se je oprava tudi vnela. Gasilci so neumorno gasili, vendar niso prodrli v notranje prostore, ker so bili vsi vhodi že v ognju. Končno jim je

litvami očitne laži, ako si upa njegov šef, ki je tudi duhovnik, na tak način zamakati dejstva, katera z zadoščenjem ugotavlja «Samouprava», ki je sedaj tudi glasilo gg. Korošca in njegovih tovarišev.

le uspelo omejiti požar, tako da je zgorela oprava v kinu, dva filma in projekcijski prostor. Škodo cenijo nad pol milijona dinarjev. Kino je precej poškodovano. V Sarajevu bo sedaj v obratu le en kino, ki je tudi last družba «Kinema» kakor uničeni «Imperial».

V varaždinski okolici je jesenska lovska sezona v polnem razmahu. Zlasti ob nedeljah se zbere mnogo lovcev iz vseh krajev; celo Zagrebčani posejajo radi varaždinskega lovišča. Za lovci se podijo radovedni otroci iz vseh krajev okolice. Zgodijo se čisto manjše nesreče, da lovec obstreli gonjača ali psa, ali tudi svojega druga lovca. Vendar se doslej ni pripetila kaka večja nesreča. Pred dnevi se je pa smrtno ponesrečil notar Stjepan Kolarek v Vidovcu pri Varaždinu. Svojo neopreznost je plačal z življenjem. Lovil je s prijatelji v vidovškem lovišču. Na večerjo v Varaždin je povabil tudi nekaj svojih znancev. Pred večerjo se je Kolarek odpočil na nekem hodu. Prst je držal na petelinu svoje puške, z nogo se je pa poigraval s puškinim kopitom. Puška se je nenadoma sprožila in ves naboj je pihnil nesrečnemu lovcu v obraz. Strel mu je ves obraz popolnoma razmesaril. Prijatelj se ga odnesel takoj v bolnico. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je notar naslednji dan umrl. Zapušča ženo in dvoje otrok.

Zagrebsko kriminalno policijo so obvestili, da so orožniki aretirali mladoletnega vlomilca Josipa Krkleca na kolodvoru v Zidanem mostu. Krklec je vlomil nedavno v družbi nekega, tudi mladoletnega komplica v papirno trgovino Fagina v Zagrebu. Odnesele je iz blagajne 75.000 Din. Krklec je takoj po vplomu zbežal iz Zagreba, ker ga je policija zasledovala in mu je bila za petami. V Varaždinu so aretirali njegovega druga, on pa je streljal na policijo in se mu je posrečilo odnesti pete. Krklec se je napotil preko Zidanega mosta v Ljubljano, od koder je nameraval v Celje. Na kolodvoru v Zidanem mostu so ga pa orožniki spoznali in aretirali. V spremstvu detektiva so ga odpeljali v Zagreb, kjer bo najprej zadržan. Tako sta oba drzna vlomilca v trgovino tvrdke Fagina v rokah pravice. Pri Krklecu so našli še 10.000 Din in browning.

obeta torej danes zvečer v Dolničarjevem paviljonu mnogo smeha in zabave. Debeluharij na dan!

Zanimivo je, da prihajajo na pokrajinsko razstavo tudi interese iz drugih pokrajin in da se zanimajo zlasti za naše sadje, zelenjavo in druge poljske pridelke. Nekaj sadja in zelenjave se je že predalo v južne pokrajine. To je nov dokaz, da imamo v pokrajinski razstavi zelo uspešnega posredovalca med konsumentni in producenti in da bi lahko naši kmetovalci svoje pridelke dobro razporejali, ako bi se zavedali, kaj vse jim nudijo v tem pogledu pokrajinska razstava. Vrtarska razstava, ki je že itak izredno bogata in lepa, se še izpopolni. Tekom nocojšnje noči bo namreč agila tvrdka Anton Bajec svoj oddelek popolnoma preuredila in razstavila mnogo novih pridobitev umetnega vrtarstva.

V nedeljo dopoldne bo na sejmišču razstava in premovanje plemenskih konj, na kar opozarjamo zlasti kmetovalce in sploh vse prijatelje konjereje. Videli bomo poleg onih krasnih plemenskih konj tudi skoraj vse dirkalne konje, ki se udeležijo popoldne velikih konjskih dirk na vojaškem vežbališču. Zato bo konjska razstava letos ena največjih, kar jih je bilo doslej v Sloveniji. Razstava se prične ob 8. jutraj in bo traja

Pokrajinska razstava

Zadnje dni je pokrajinska razstava v znamenju poseta šolske mladine. Ze v sredo, zlasti pa včeraj in danes si je ogledalo razstavo več ljubljanskih in okoliških šol, čijih vodstva se zavedajo velikega vzgojnega pomena te prireditve. Šolska mladina je z ogledom razstavičenega blaga, zlasti pa krasne vrtarske, gledališke, sadjarke in zelenjadne razstave zelo zadovoljna. Nedvomno nudi pokrajinska razstava tudi šolski mladini pričko, da se zainteresira za vse panoge narodnega gospodarstva, kar ne more ostati brez posledic za njeno poznejše življenje. Zato bi bilo želeli, da posetijo razstavo prav vse šole. Danes je prispelo na razstavo iz Ptujke okrog 300 gimnazijcev in gimnazialk.

Včerajšnji dan glede poseta ni prinesel večjih izprememb. Število posetnikov je od nedelje vse dni približno enako. Večji naval na veselilni prostor se obeta danes, ker se bo vršilo zanimivo tekmovalni na debelejšega moškega. V žiriji pride baje tudi slavna Roza, ki jo ljubljanci tako radi občudujejo. Zmagovalec v debelostni konkurenci dobi za nagrado sodček piva, ki ga bo moral v družbi odločne nasprotnice vitke linije Roze takoj izpit, če ho imel seveda v trebuhu za tako množico tekočine dovolj prostora. Ljubljancem se

izvedel o življenju bivših ljudi.

— Vprašali me bodo seveda, kje sem bil. Odgovorim jim, da sem osebno spremljal na beneško mejo dva čudno oblačena tuja, ki sta se pojavila v mestu. Nihče ne bo dvomil, da govorim resnico.

— Kako pa pojasnite vojakovo odsotnost?

— E! Če bo kapitan v skrbeh, kar ni izključeno, mu odgovorim, da je vojak slučajno utonil.

— In misite, da vam bodo verjeli?

— Ne.

— Kako pa?

— Čujte, gospod! Mar mislite, da se v Benetkah kdo zanima za navadnega vojaka? Kapitan najame med tisoči Avstrijcev in Švicarjev drugega in stvar bo v redu.

— Imenitne razmere! se je nasmehnil d'Albaniac.

Grof Mossenigo ga je srdito pogledal.

— Bodite prepričani, da je v takih razmerah lažje upravljati državo in da človeška družba z večjim uspehom napreduje.

— Ne dvomim! — se je oglasil Neznaneec in namignil d'Albaniacu, naj molči.

Član sveta desetorice in poveljnik

jala vse dopoldne. Popoldne si pa ogledajo udeleženci konje na dirkah.

Danes dopoldne se je začelo vreme kisati. Upati je, da se bo do nedelje zopet zjasnilo i da nam vreme ne bo kvarilo dveh velikih prireditve, konjske razstave in dirk. Vremenski preroki pravijo: da je to samo prehodno poslabšanje vremena.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Petek, 23. septembra 1927; katoličani: Tekla; pravoslavni: 10. septembra, Milidora.

Jutri: Sobota, 24. septembra 1927; katoličani: Rupert; pravoslavni: 11. septembra.

DANASNJE PRIREDITVE.

Gledališče: »Traviata«.

Kino Matica: »Divji Jahač Ken«.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta; Hočevar, Sp. Šiška.

Prosveta

Engel: «Večni mladeniči». To veseligr v treh dejanjih vprižori v soboto 24. t. m. ob 20. uri ljubljanski dramski ansambl v režiji režiserja g. Skrbliška v opernem gledališču. Glavno vlogo igra naš v resnici večni mladenič, starosta slovenskih igralcev, g. Anton Cerar-Danilo. Poleg njega nastopijo še dame Marija Vera, Medvedova, Vera Balatkova, Vida, Mira Danilova ter mlajša Lebnova in Libuška Rogozova ter gg. Gregorin, Jerman, Drenovec, Poyhe, Sanein, Košič in Smekolj.

Opereta «Orlov», se vprižori v ljubljanski operi v nedeljo, 25. t. m. ob 20. uri. Glavno vlogo Nadje Nadjakovske poje g. Polčeva. Poleg nje nastopila še Vera Balatkova in Strišova ter gg. Drenovec, Poyhe, Janko, Subelj, Sanein, Košič, Jelnikar, Marolt, Simončič, Golovin in Habič. Pri preiskavi sodeluje tudi baletni zbor.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani je prejela v zadnjem času par dopisov, v katerih so navedeno razne želje prijateljev gledališča. Uprava bo vse te želje po možnosti upoštevala, vendar prosi, da gospodje, ki adresirajo te dopise na gledališko upravo, iste tudi podpisajo, sicer se bo moralo ravnati po splošnem nateču. Anonimne dopise v kosu. Imena dotičnih prijateljev bi uprava rada imela tudi radi tega, da jim na njihova pisma takoj odgovori.

Sport

— Službeno iz LHP. Nedeljska prv. tekma Primorje — Mura odbojke, ker ima Primorje zabrano igranje. — Tajnik.

— II. kolo prvenstvenih tekem. V nedeljo 25. t. m. se nadaljuje na zelenem polju boj za točke. Nastopi pet parov moštev. Na igrišču Primorja se vrši ob 10. prvenstvo rezerv Jadrana in Primorja. Ob 14.30 nastopita I. moštvi. Z ozirom na dobro igranje Jadrana proti Slovani, je izid te tekme popolnoma negotov. Primorje ima sicer plus v tehniki, vendar bo pa plus paraliziral Jadran s svojo znano agilnostjo. Takoj nato nastopita Slovan in Hermes. Slovan, ki je dokaj nesrečno startal, ne bo imel s tehnično dobriimi Šiškarji baš lahkega posla. Moči so na obeh straneh dober izravnave. Stevan operita s hitrimi napadi, dočim je najnevarnejše orožje Hermesa izvrstne notranji napadalni trio, ki v kombinacijskem zbiru skoro nima enakega v Ljubljani. Istočasno se vrši na igrišču Ilirije boj za točke. Ob 16. nastopita drugofazredna Svoboda in Reka. Obe moštvi sta zelo napredovali. Pred tekmo, ki se prične ob 14., odigrata rezervi Slovan — Jadran.

— II. kolo nogometnega prvenstva. Službeni razpored prvenstvenih tekem v Ljubljani 25. t. m. je sledeči: na igrišču Primorja nastopijo ob 10. dopoldne rezervi Jadrana in Primorja, ob 14.30 I. moštvi Jadrana in Primorja, ob 16.15 I. moštvi Slovana in Hermesa. Na igrišču Ilirije igrata ob 10. dop. Reka in Svoboda, ob 14. rezervi Slovana in Hermesa. — LNP opozarja klubbe na točen nastop. — LNP.

— Lahkotletski dvomatch Ilirija — Primorje. Vsako leto se vrši med najmočnejšima kluboma v vsakem podsavcu dvomatch, ki naj izloči prvaka dotičnega podsavca. V ljubljanskem podsavcu nastopita v borbi za naslov prvaka Slovenije za leto 1927 stara rivala SK Ilirija in ASK Primorje. Pred enim mesecem se je vršilo poedinsko prvenstvo, tokrat pa gre za klubsko prvenstvo v osem boju za točke. Oba kluba imata v svojih vrstah najboljšje atlete Slovenije in več državnih prvakov in rekordejev. Tekmuje se v istih točkah kot pri prvenstvu poedincev. Match prične v soboto ob 15. in se nadaljuje v nedeljo ob 9.30 na igrišču Ilirije ob vsakem vremenu.

— SK Svoboda. Danes ob pol sedmih sestaneč na igrišču, obvezen za vse aktivne igrarce. Vsak naj prinese vso opremo seboj.

enega podčastnika. Oborožite se z bombami in browningi. Evo, kaj bo vaša naloga...

S pritajenim glasom je dal častnikom točna navodila za prvo pot v novi svet.

— Ste razumeli d' Albaniac?

— Da, razumel sem in hvala za čast, ki ste mi jo izkazali. Upam, da bom kos svoji nalogi.

— A vi, Faulton?

— Pripravljen sem! — je odgovoril Američan.

— I nvi, de Clève?

— Z veseljem izpolnim vaše povelje, — se je nasmehnila Leticija.

Ozrla se je na d' Albaniaca in pomislila:

— Ako pogine, umrem skupaj z njim.

Ako zmaga, zmagava skupaj. Braniti ga bom že znala, ako bi se Faulton drznil napasti ga.

Neznaneec je vstal.

— Hvala, gospoda. Posvetovanje je končano. Dajte vojakom do jutri prosto, da si odpočijejo.

D' Albaniac in Leticija sta si hotela zašepetati nekaj besed, toda Faulton jima je bil ves čas za petami, dokler deklet ni izgnalo za vrati svoje celice.

Jean de la Hyre:

17

500

Roman.

— Torej, je nadaljeval Neznaneec, — če se kljub vašemu svarilu ne bom zmenil za rdeči signal in če se ne ustavim...

— Tedaj vas policijski aeroplan z lahkoto dohiti. Trikrat vas bo pozval s sireno, da se ustavite in če se na tretji poziv ne ustavite, vas vpepeli kot bi trenil z očesom.

— Kako to?

— Nameri na vas solnčne žarke. Policijski aeroplani so namreč opremljeni s posebnimi aparati, ki koncentrirajo solnčno energijo.

— A če ne bo solnca? — se je nasmehnil d'Albaniac. — Če poletimo ponoči?

Grof Mossenigo ga je pomilovalno pogledal in zmajal z glavo, češ da ni vredno na dolgo in široko razlagati.

— Gospod, aparati so že vnaprej napolnjeni s solnčno energijo za petdeset napadov. Na solncu se pa avtomatično polnijo.

Neznaneec je opazil, da je Benečan utrujen. Zjutraj je bil že davno končan. Neznaneec je vstal od mize, rekoč:

— Grof, jutri zgodaj zjutraj poletje trije aeroplani iz mojega podvodnega carstva, ki ga nazivam trdnjava sv. Jurija. Aeroplani poletje nad ozemljem beneške republike in dalje nad italijanski polotok. Nedvomno jih sreča policijski aeroplan. In bivši ljudje se polaste tega aeroplana, kakor tudi novih ljudi na njem.

To je bilo rečeno s tako prepričevalnostjo in tako svečano, da se grof Mossenigo ni več smejal.

— O! — je dejal spoštljivo, toda v očeh se mu je poznalo, da dvomi.

Neznaneec ni hotel ponoviti svoje izjave.

— Grof, — ga je povabil, — ali si želite ogledati trdnjavo sv. Jurija? Na razpolago sem vam.

— Hvala. Zelo me bo veselilo.

Vsi štirje so zapustili jedilnico.

Ob devetih zvečer so odpeljali grofa Mosseniga nazaj v Benetke po isti poti, po kateri sta ga d'Albaniac in Leticija pripeljala v trdnjavo sv. Jurija.

Pred odhodom je dal Neznancu častno besedo, da ne bo nikomur povedal, kaj je videl na dnu zaliva in kaj je

Dnevne vesti.

13 Ljubljani, dne 23. septembra 1927.

— Zanimanje kralja Aleksandra za konjske dirke v Ljubljani. Kralj Aleksander se zelo zanima za razvoj konjskega sporta v Sloveniji. To se je pokazalo že povodom ustanovitve Kola jahačev in vozačev v Ljubljani, ko je kralj z veseljem privolil, da prevzame pokroviteljstvo nad novim konjsko-sportnim društvom prestolonaslednik Peter. Kolo jahačev je obvestilo kralja, da priredi v soboto 24. in v nedeljo 25. t. m. velike konjske dirke. V znak naklonjenosti in zanimanja za viteški sport v Sloveniji je kralj odredil, da ga bo zastopal na dirkah divizionar general Danilo Kalafatović.

— Protesti radi redukcije srednjih šol. Brezglava redukcija srednjih šol, zlasti gimnazij, ki jo je izvedel sedanjí klerikalni režim, je naletela v vsej državi na odločen odpor. V Beograd prihaja dnevno številne deputacije, da vložijo na mero-dajnih mestih protest zoper ta ukrep, ki ga je izdala vlada kar čez noč. Prebivalstvo, zlasti pa starši prizadetih dijakov so zelo razburjeni, ker se je redukcija objavi-la še le po pričetku šolskega leta, ko so izdali že težke isticke za knjige, stanovan-je itd. Ministrski predsednik g. Vukičević se sedaj izgovarja, češ, da ta redukcija še ni definitivna, česar pa seveda nihče ne verjame, ker se je med tem faktično že izvedla. Saj so bili tudi odtegljaji pri plačah državnih uradnikov za poplavlence samo začasni, v resnici so pa pomenili znižanje plač.

— Patrijarh Dimitrije v Rogoški Slatini. Patrijarh pravoslavne cerkve Dimitrije se že delj časa mudi v Rogoški Slatini, kjer je že par let sem stalen gost. Prihodnjó nedeljo odpotuje v Maribor in bo maševal v tamošnji pravoslavni cerkvi. Mariborska pravoslavna cerkvena občina mu pripravlja svečan sprejem, ker bo to njegov prvi po-set v Mariboru.

— Iz prosvetne službe. V višjo skupino so pomaknjeni ravnatelji državne trgovske akademije v Mariboru Matej Dolenc, profesorja Državne trgovske akademije v Ljubljani dr. Karel Pirjevec in dr. Vladimir Kesterčanek ter predmetna učiteljica na Srednji tehnični šoli v Ljubljani Marija Ve-har; premeščena sta profesor realne gim-nazije v Murski Soboti Rudolf Pregelj na žensko učiteljsko v Maribor in profesor gimnazije v Ptuju Ladislav Mlakar na žensko učiteljsko v Maribor.

— Tudi policija brez denarja. Dočim se na eni strani zatrjuje, da je bilo samo iz fondov ministrstva za socialno politiko po-trošeni za volitve 200 milijonov Din (1), prihajajo na drugi strani vesti, da državni nameščenci že drugi mesec niso prejeli plač. Tako tudi policija v Vinkovcih še niti za avgust ni dobila izplačanih zakonito zajamčenih prejemkov, ki so itak dokaj skromni. Tudi profesorji srednjih šol so ostali ponekod brez plač.

— Poset nemških zgodovinarjev v Ptuju. V Gradcu se vrši te dni kongres nemških historikov. Po kongresu prirede udeleženci, med katerim je več svetovno znanih kapa-citet, izlet v Ptuj, da si ogledajo tamošnje znamenite izkopine in bogato muzejsko zbirko. Ptujsko muzejsko društvo priredi izletnikom prijateljski sprejem in jim raz-kaže vse znamenitosti, na katerih je baš ptuj-ska okolica tako bogata.

— Mussolinijeva nedotakljivost v Ju-goslaviji. V Sarajevu gostuje te dni neki neznani cirкус, kojega klovn je skoval tudi kuplet, v katerem ironizira Mussolinija. Radi tega kupleta je takoj interveniral ita-lijski poslanik pri velikem županu, na kar je veliki župan nemudoma izdal odlok, s katerim prepoveduje nadaljnjo izvajanje te-ga kupleta. Tako postopanje naših oblasti je pač najmanj razumljivo v času, ko ne le italijanska fakinaža, marveč ves italijanski tisk na nezasiščen način grdi in žali našo državo in blati celo naš vladarski dom! A ni še bilo slišati, da bi radi tega naša vlada prepovedala ta ali oni list, kamoli da bi radi kakle ironične pesmi protestiral kateri izmed naših diplomatskih zastopnikov. Mi-slimo, da bi baš proti Italiji veljala ona: zob za zob...

— Kislo jabolko. Stanovanjsko vpraša-nje tvori za vlado, zlasti pa za klerikalce, ki so po fuziji z radikali prešli v nagrado ministrstvo za socialno politiko, menda najbolj kislo jabolko. Razumljivo je, da vlada za to vprašanje sprito množično se stanovanjskih odgovorih največje zanimanje in da ga bo treba rešiti še pred 1. novem-brom. Klerikalci, ki so se vedno ponašali v svojih glasilih, da imajo točno izdelan socialen program, pa sedaj o tem nam-eraj molče. Celo sam g. minister dr. Gosar noče dati o tem problemu nikake izjave in zdi se, da se bo v tem vprašanju po-kazal krščanski »socializem« v pravi luči. Da vidimo!

— Zakon o dobrovoljcih. V ministrstvu agrarne reforme je izdelan osnutek zakona o dobrovoljcih, ki pride na eno prvih sej Narodne skupščine.

— Otvoritev abiturientskega tečaja. Beogradski Trgovska zbornica otvori v spora-zumu s trgovskim ministrstvom enoletni abiturientski tečaj pri Državni trgovski akademiji v Beogradu. Tečaja se lahko udeležijo absolventi srednjih šol. Vpisovanje bo 26., 27. in 28. t. m. ob 9. do 12. ure. Pri vpisu je treba položiti 1000 Din, 1. marca pa še 500 Din. Tečaj se prične 1. oktobra in sicer pod pogojem, če bo dovolj kandi-datov. Predavali bodo izključno profesorji Trgovske akademije.

— Kongres slovaške evangeljske cerkve v Jugoslaviji. Včeraj je bil v evangeljski cerkvi v Novem Sadu otvoren kongres slovaške evangeljske cerkve v Jugoslaviji. Pri tem priitki je bilo objavljeno, da je v Jugoslaviji 155.000 evangelistov in sicer 55.000 slovaških, 88.000 nemških in 18.000

slovenskih (Prekmurje). Na kongresu se bo sklepalo med drugim o ustanovitvi samo-stojne slovaške evangeljske cerkve, ter o gmotnem položaju duhovščine.

— Iz Kandije nam pišejo: Pri nas smo imeli nabiralnik za pisma, pritrjen na Stem-burjevo hišo. Zdaj je pa izgubil, kakor tudi oni na hiši trgovca Kastelca. To je za prebivalce v Kandiji nerodno, ker morajo pisma nositi v Novo mesto. Baje se kandijski nabiralniki popravljajo. Želimo, da se delo kmalu izvrši ter pridejo nabiralniki na svoje prejšnje mesto.

— Velika skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda« se bo vršila letos v Mariboru dne 9. oktobra. Vse delegate in družbine člane vabi vodstvo k udeležbi. Polovična vožnja po železnicah je dovoljena. Velika skupščina v Mariboru naj bo manifestacija za CM. družbo in njeno delo na severni meji.

— Slov. planinsko društvo naznanja, da se završi v ponedeljek 26. septembra Erjavčeva koča na Vršču. Otvorjeni so še: Aljažev dom v Vratih, ob Golški koči, Malnerjeva koča pod Črno prstjo, Koča v Kamniški Bistrici, Koča na Veliki Planini in Dom na Kravcu. — V Colzovi koči na Kokrskem sedlu je nanovo urejena zimska soba za turiste. Prosimo, da se zimska so-ba v Colzovi koči po uporabi, preden jo turisti zapustijo, osnaži in vrata dobro za-pro, da ne bo neslo dežja in snega v sobo.

— Turistovski klub Skala, priredi v ne-deljo dne 25. t. m. skupni izlet skozi lški Vintgar na Rakitno in v Borovnico. Od-hod iz Ljubljane z dolenskim vlakom ob 6 uri 25 min. jutraj z glavnega kolodvora do Škofljice. Ker je izlet zlasti v jeseni eden najlepših, se članstvo vabi k čim številnejši udeležbi.

— Akcija proti komunistom. V zadnjem času je zopet opažati, da je začela vlada znova z vso strogostjo postopati proti ko-munistom. Zdi se, da hočejo vladni krogi s to akcijo le odvrniti pozornost javnosti od dogodkov v vladi sami. Posebno značilno pa je preganjanje komunistov v Sloveniji, zlasti v Ljubljani, kjer je bilo zadnje dni izvršenih nešteto hišnih preiskav. V komu-nističnih krogih se govori, da igrajo pri tem zlasti klerikalci zelo čudno vlogo. Se pred volitvami so poveljavali komuniste in jih vabili, naj glasujejo za dr. Korošca. Ker pa je dr. Korošec propadel, se hočejo zdaj ma-ševati komunistom in tako »pripraviti« ter-en za občinske volitve...

— Številne stanovanjske odgovore v Za-grebu. Hišni posestniki so poslušajoč se do-ložb stanovanjskega zakona, začeli na ve-liko odpovedovati stanovanja. V Zagrebu je bilo samo tekom zadnjih petih dni vloženih pri rednem sodišču nič manj ko 218 sodnih odgovorov za 1. november. Med najemniki vlada radi tega veliko razburjenje. Za danes je sklicano veliko protestno zborovanje. Značilno je, da so pri teh odgovorih pri-zide predvsem mali ljudje, ki ne morejo plačevati višjih najemnin. Tudi pri nas se stanovanjske odgovore zadnje dni zelo mno-že. V Ljubljani je bilo tekom tega meseca odpovedanih že nad 200 stanovanj.

— Nov nemški list v Beogradu. Začet-ek oktobra prične izhajati v Beogradu nemški tednik pod naslovom »Belgrader Zeitung«. List, ki se bo bavil predvsem z gospodarskimi vprašanji, je že sivočasno izhajal kot dnevnik, a je moral radi finan-čnih težkoč prenehati.

— Razstava narodnih noš v Beogradu. Včeraj je bila v etnografskem muzeju v Beogradu otvorena razstava narodnih noš. Na razstavi so zastopane vse starinske in sodobne narodne noše iz vseh pokrajin dr-žave. Zlasti slikovit je slovenski oddelek.

— S kolom po glavi. Včeraj so pripeljali v ljubljansko bolnico težko poškodovanega 22-letnega delavca Janeza Jekovca iz Za-merjev pri Kamniku. Jekovec je vasoval pri nekem dekletu, ko pa se je vračal domov, ga je napadel neki Anton Funtek, in ga udaril s kolom po glavi. Jekovec se je nezavesten zgrudil na tla, na kar je napadalec pobegnil. Stanje poškodovanca je zelo resno.

— Krava nabada dete. V Jaršah pri Kamniku se je včeraj pripetila precej tež-ka nesreča. Na paši je krava nataknila na roge 6 letnega Josipa Vojsko, sina posest-nika iz Jarš. Deček je bil težko poškodo-van in so ga morali pripeljati v ljubljansko bolnico.

Iz Ljubljane

Iz G. vladnemu komisariju na mestnem magistratu. Prejeli smo: Želeli bi pojasniti, ali ima namestnik tržnega nadzornika g. Rigler skrbeti samo za red na ljubljans-kem trgu, ali pa mora paziti tudi na to, kdo na trg prihaja in s kom govori. Prav tako bi radi vedeli, ali spada v njegovo po-dročje tudi vsakodnevna dopoldanska in-spekcija »Unione«? In končno vprašujemo, ali bi ne bilo pametno če bi kdo dopove-dal g. Riglerju, da ljubljanski trg ni pri-meren kraj za politično agitacijo in da je dolžnost tržnega nadzorstva povsem ne-pristransko in objektivno posvajanje.

— Iz Občinstvu v vednost. V soboto bo-djo vozili od kavarne »Evropa« na vojaško vezbašišče avtobusi tako, da ne bo treba čakati na vlak, ki odhaja ob 14.15, konjske dirke se prične ob 14.30. Vstopnice so v predprodaji pri tvrdki J. Gorec na Dumajski cesti in v trafiki Sever v Šelenburgovi uli-ci. Glede prometa za dirke v nedeljo bo občinstvo pravočasno obveščeno.

— Iz Gledališča razstava. Kot je bilo že objavljeno, se vrši prvo vodstvo po gle-dališki razstavi v soboto, dne 24. t. m. ob 2 uri popoldne, in drugo ob 4 uri popoldne istega dne. Namenjena so sobotna vodstva predvsem dijaštva, jasno pa je, da druga publika ni izključena. Vodi tajnik Narodnega gledališča C. Debevec. V nedeljo, dne 25. t. m. ob 11 uri popoldne se vrši drugo vod-

stvo za širšo publiko. Vodi g. prof. Šest. Vsi zainteresirani se opozarjajo na ta vodstva. Vstopnina je običajna t. i. Din 2.— za osebo.

— Iz statistike osnovnih šol v Ljub-ljani 1926/27. Ljubljana ima 14 osnovnih šol, med temi 11 državnih (mestnih) in 3 zasebne; 1 je dvorazredna, 6 petrazrednih in 7 šest razrednih; 13 s slovenskim, 1 z nemškim učnim jezikom (poučuje pa se tudi slovenščina kot običajni predmet). V Ljubljani so 3 šolski vrtovi, med temi velik Centralni šolski vrt ob Zeleni poti, ki ga posejajo učence in učenci po določenem urniku. Vse šole imajo učiteljsko in šolarsko knjižnico. Vseh učinic (šolskih sob) je sku-paj 111, vseh stalnih učiteljev 60 in 98 učitelj, skupaj 158, ostalih 22, tako da je vseh učiteljev in učitelj skupaj 180. Šolskih otrok je bilo 3202, med temi 1616 dečkov in 1586 deklic. Iz tujih držav je bilo 18 šolarjev. Na srednjo šolo jih prestopi 496 (med temi 215 deklic), na strokovne šole pa 29. Učni uspehi so bili: 312 odlični, 757 vrlo dobri, 1153 dobri, 644 dovoljni, 322 nedovoljni, 24 neocenjeni. Po narodnosti so bili šolarji: 3138 Slovencev, Hrvatov ali Srbov, 7 Rusov, 5 Čehoslova-kov, 48 Nemcev, 1 Madjar in 3 Italijani. Po veri so bili šolarji: 27 pravoslavni, 3156 katoliki, 14 evangeliki, 2 žida in 3 ostalih veroizpovedi. Starši so jim bili: 1189 državni uradniki in nameščenci, 422 občinski, zasebni uradniki in ostali duševni delavci, 616 trgovci, obrtniki, in-dustriji, 220 kmetje in poljedelci, 755 delavci. Bolezni: 103 osepic, 12 šarlah, 70 gripa, 12 tuberkuloza, dušljivi kašelj 72, skupaj 269 bolezenskih slučajev med šolarji.

— Iz Stanovanjsko sodišče 1. stopnje v Ljubljani naznanja, da se bodo prihodnje razprave za dodelitev stanovanj vršile dne 26. in 28. t. m. Razpis 18 stanovanj, ki se bodo nakazovala, je nabit na uradni deski stanovanjskega sodišča — soba št. 6 — kjer se vlagajo tudi prošnje za ta stanovanja.

— Iz Trgovci, trgovski, bančni in in-dustrijski uslužbenci, ali ste se že prijavili kot člani k Trgovskemu dobrodelnemu društvu »Pomoč« v Ljubljani, Beetho-vova 10.

— Iz Na gradbeni rokodelski šoli v Ljub-ljani se vrši vpisovanje pri ravnateljsko Tehniške srednje šole od 28. do 31. oktobra. V šolo se sprejemajo zidarji, tesarji in kamnoseki. Šola ima tri razrede, ki trajajo po pet mesecev (od 1. novembra do 31. marca). Za sprejem v prvi razred se za-hteva, da je učenec star najmanj 17 let, da je dovršil osnovno šolo, da se je izučil zidarske, tesarske ali kamnoseške obrti in da napravi sprejemni izpit iz slovenščine (pisanje po narekovanju). V drugi (tretji) razred se sprejemajo učenci, ki so uspešno dovršili prvi (drugi) razred na tej šoli. Učenci vseh treh razredov se za sprejem prijavijo lahko pisмено. Novi učenci mo-raj prijaviti priložiti krstni (rojstni) list, zadnje šolsko izpričevalo, učno izpričevalo in navedeno izpričevalo, k sprejemnemu izpitu pa se morajo zglasiti v ponedeljek 31. oktobra ob 10. Redni pouk se v vseh treh razredih prične v četrtek 3. novembra ob 8. uri.

— Iz O nesnagi v Ljubljani. Naročnik nam piše: Vaš članek glede nesnag v Ljubljani je vendar zalegel, ker je danes par delavcev začelo čistiti jarke pri franč. mostu. Omeniti pa bi bilo, da je v prvi vrsti potrebno da se odstrani tisti žleb ali ce-mentirani kanal, ki sega prav do srednjega stebra. Pri nizkem stanju vode se tam voda zajela, ter ostane ali se nabira vsa nesnaga na vzhodni strani tega kanala. Bil je pa res že skrajni čas, da se je nekaj ukrenilo. Ni pa s tem še odpravljeno vse. Stojšča filakerjev bi se ravnotako iz hi-gijenskih ozirov morala večkrat na dan z vodo temeljito izprati, ali pa s kakim dru-gim sredstvom desinficirati. Dosedaj pa to tudi še ni nikomur v glavo padlo! — Vi-dei bomo v koliko se bodo razmere zbolj-sale.

— Iz O življenju Eskimov. V soboto in nedeljo dne 24. in 25. t. m. nam primaša ZKD izredno zanimiv in poučen program. ki nam prikazuje v prekrasnih slikah Gren-landijo najsevernejšo obljudeno pokrajino naše zemeljske obče. Film nam prikazuje življenje tamošnjih prebivalcev Eskimov, njih sege in navade. Pretresljive so slike, ki kažejo, rodbinsko življenje in siromaš-nost ljudi, ki vendar visijo z vso ljubeznjo na svoji rodni grudi. Vzgoja mladih Es-kimov, lov na bele medvede, lisice in tu-tilne, gradnja hiš v večnem ledu, vse to je razvidno iz tega poučnega filma. Priporo-čamo vsakomur ogled tega sporeda, ki mu-di obilo užitka. Predstave v soboto ob 14.30 in v nedeljo ob 9.30 in 11 uri do-poldne.

— Iz Članski sestanki Sokola I. se vrši v soboto 24. t. m. ob 20. uri zvečer na Ta-boru v moški telovadnici (vhod nasproti vojašnice). Dnevni red posvetovanja je vevetaven: poročilo o gospodarskem stan-ju in ukrepi za sanacijo Tabora. Vabimo članstvo, da se številno udeleži tega več-čera in pozivljamo člane, da medsebojno opozore na važnost razprav na tem večeru.

— Iz Zatekel se je pes-jazbečar, baršu-nastorjalec barve, ki stiši na ime »Racko«. Primerno nagrado dobi, kdor ga pripelje na Gosposvetsko cesto 5.

— Iz Srečo na karte pove znamenita ve-deževalka. Hotel »Slon« soba 91/III. od 8 do 11 ure.

— Iz Shod za žensko volilno pravico. Raz-govor o prirreditvi manifestacijske shoda za žensko volilno pravico se bo vršil da-nes, v petek zvečer, ob 20. v damski sobi kavarne »Emona«.

— Iz Kopašče Tabor odprto za javnost vsako sredo in soboto od 8—19 ure, ob nedeljah od 8—12 ure. Vhod nasproti vo-jašnice.

— Razstava in zaloga pletilnih strojev vseh vrst ter strokovni pouk v pletenju v Ljubljani, Židovska ulica 5. Pr. Kos. 104

Novo moderno delavsko zdravilišče

Urad za zavarovanje delavcev sistematično zatira tuberkulozo. — Mnogim njegovim zdraviliščem in okrevališčem se pridruži še sanatorij Klenovnik, ki bo otvoren 29. t. m.

Tuberkuloza je v naši državi zelo raz-širjena. Po mnenju strokovnjakov znaša število tuberkuloznih v Jugoslaviji nad pol milijona. Vsako leto zahteva ta zavrtna bo-lezen do 50.000 žrtev. Najbolj kosi tuber-kuloza med delavstvom. V splošnem odpa-de od vseh smrtnih slučajev 13.5% na tu-berkulozo. V delavskih slojih je ta odstotek nedvomno še mnogo večji, kajti med delavci podleže skoraj vsak tretji tej straš-ni bolezni. Za uspešno pobijanje tuberkulo-ze so potrebni dobro urejeni ambulatoriji in dispanzerji, zdrava stanovanja za delav-ce in delavske kolonije, poleg tega pa še posebna zdravilišča, sanatoriji in okrevali-šča v gozdnatih krajih.

Osební urad za zavarovanje delavcev je zastavil vse sile, da bi v mejah svojih sredstev čim uspešneje zatiral tuberkulozo. Tekom zadnjih pet let je investiral v ta namen nad 85 milijonov Din. Zdaj renovi-ra in povečava sanatorij »Brestovac« na Slemenu pri Zagrebu, zgradil je lepo de-lavsko zavetišče v Zagrebu, dalje veliko okrevališče »Kasindo« pri Sarajevu, »Pa-liš«, pri Subotici, »Jadrano« na otoku Rabu in »Stražilovo« v Banji Koviljači. V četr-tek 29. t. m. pa otvarja pri Ivanju v Hr-vatskem Zagorju novo moderno zdravili-šče za tuberkulozne delavce.

V krasnem gorskem kraju sredi koša-tega drevoja stoji grad Klenovnik, ki ima za seboj slavno zgodovino. Leta 1244 je po-klonil kralj Bela ta grad obenem z Lobo-rom, Velikom in Zlogonjem varaždinskemu županu Mihajlu. V drugi polovici 16. slo-letja ga je poklonil kralj Maksimilijan gro-fu Draškoviću. Grad Klenovnik so začeli grofje Drašković graditi začetkom 17. sto-letja in so ga gradili zelo dolgo. O tem pri-čajo v stenah vzidane spominske plošče. Najstarejša datira iz l. 1616. Srednjeveški grad je stal na nasprotnem nekoliko niž-jem gričku, kjer se vidi še zdaj temelji starega gradu. Ban Ivan grof Drašković je opetovano sklical v gradu Klenovniku za-sedanje hrvatskega sabora. Grad je obdan s krasnim stoletnim parkom, v katerem ra-sto do 1000 let stare ciprese. Okrog gradu se razprostirajo stare vrtove, livade, polja, njive, vinogradi in gozdovi. Na jugu je ve-lika ravšina s planino Ivanjčico (1067 m), na severu pa manjši hribi in brda, ki meje na Slovenijo.

L. 1924—1927 je bil preurejen ta zgo-dovinski grad v sanatorij za tuberkulozne. Poslopje je bilo poprej dvonadstropno z ve-likim dvoriščem in širokimi hodniki, sredi grada je stala kapelica v baročnem slogu

z visokim zvonikom. Na obeh koncih so prizidali po 32 m nove zgradbe tako, da je zdaj grad dolg 92 m in širok 40 m. Ima dve dvorišči, staro zaprto, novo pa odprto proti severu. Zdravilišče Klenovnik ima na razpolago 175 postelj, 70 za ženske, 105 pa za moške bolnike, centralno kurjavo, lastni vodovod in elektriko iz hidrocentrale Velem v Sloveniji. Sanatorij je opremljen z vsemi modernimi napravami, med njimi oddelek za rentgeniziranje, inhalatorji, kras-no urejeno hidroterapijo s pršno in kadno kopeljo ter oddelek za lečenje s paro in toplim zrakom. Poleg tega ima tudi soln-eno kopališče, pri katerem so na razpolago pršne kopeli. Skratka, novo zdravilišče ima na razpolago vse, kar zahteva moderna me-dicina za uspešno lečenje tuberkuloze. K sanatoriju spada 30 jehov borovega gozda za poletna gozdna okrevališča. Higijenski ustroj zdravilišča je brezhiben. Vodovod dobavlja izborno vodo iz gorskega potoka. Zdravilišče ima kanalizacijo in naprave za biološko čiščenje odpadkov.

Sanatorij Klenovnik ima tudi svoje po-sestivo in sicer 200 jehov njiv in travnikov. 14 jehov vinogradov in okrog 50 jehov gozdov. Na tem posestvu bodo redili 40 molznih krav, okrog 400 prašičev, čebela, perutnino itd. Upati je, da se bodo na ta način stroški za lečenje tuberkuloznih de-lavcev znatno znižali. Uprava sanatorija bo poskrbela, da bodo lahko oni delavci, ki bi se hoteli po okrevanju lotiti vrtnarstva, sadjarstva ali vinogradništva, na posestvu delali in si tako pridobili potrebno znanje.

V sanatorij se bodo sprejemali samo bolniki z začetno aktivno tuberkulozo pr-vega stadija. Težko in neozdravljivo bolni se pod nobenim pogojem ne bodo spreje-mali. Sanatorij bo sprejemal samo bolnike, ki so sigurno ali verjetno ozdravljivi in ki lahko postanejo zopet sposobni za delo. Poleg članov delavskega zavarovanja se bodo sprejemali tudi privatni bolniki. Osrbina za privatne bolnike bo znalaa dnevno 100 Din. Vračunani so vsi izdatki za hrano, stanovanje, zdravnika, lečenje, kopanje, zdravila, perilo, postrežbo, prevoz z avtomobilom do železniške postaje itd.

Svečana otvoritev novega sanatorija se bo vršila v četrtek 29. t. m. Osební urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je po-vabil k otvoritvi zastopnike civilnih in vo-jaskih oblasti, tiska in zdravniških krogov iz vse države. Bolnike začno sprejemati za-četkom oktobra. Vse informacije daje Ose-dnji urad za zavarovanje delavcev.

Iz Celja

— c Aretiral so 22. t. m. v Celju 29let-nega Julija Pavloviča iz Ljubljane radi su-ma tatvine. Aretirani pravi, da je v času od 3. do 21. t. m. potoval preko Novega mesta, Karlovca, Zagreba, Bazaržina, Or-moža in Ptuja v Celje. Je brez dokumen-tov in denarnih sredstev. Oddali so ga v sodniške zapore.

— c Iz policijske statistike. V celjskem srezu je bilo vloženih v avgustu 81 prijav radi prestopkov cestno-policijskega reda. Od teh je bilo kaznovanih 15 oseb na 40, 7 oseb na 80 in 3 osebe na 120 dinarjev.

— c Vodovod si bodo napeljali v Za-vodno. Mestni vodovod je preslab, da bi dobavljali vodo tudi v Zavodno, vsled če-sar so tamošnji posestniki sklenili, napra-viti si lasten vodovod. Vodo bi dovajali isti od studenca v gozdu za sv. Jožefom. Dela bodo baje končana še pred zimó. Stroški so proračunani od 40 do 50.000 Din.

— c Volitve v občini Celje—Okolica se bodo vršile še to leto. Poslovna doba se-danjega občinskega zastopa je potekla in bodo volitve vsak čas razpisane. Stranke se na iste že pridno pripravljajo in sestav-ljajo kandidatne liste.

Iz Maribora

— m Vprašanje nemških šol. Radi neza-dostnega števila šolskih otrok je bilo tekom zadnjih let ukinitih več nemških paralel na tukajšnjih osnovnih in mešanskih šolah. Nemci so sprva proti temu sicer protesti-rali in zahtevali, da bi vlada radi par ne-mških otrok vzdrževala še nadalje nemške šole, končno pa so sami uvideli neupraviče-nost teh svojih zahtev. Klerikalno pakira-nje z Nemci in dejstvo, da mora vlada iz strahu pred opozicijo iskati zaslonbe celo pri Nemcih, pa jih je zopet ojuščalo. Te dni so vložili pri velikem županstvu že več prošenj za zopetno otvoritev nemških raz-redov. Med drugimi so zbrali tudi v Sladki gori v Slovenskih gorah, kjer je popolno slovenska okolica, 33 podpisov staršev šolobvezanih otrok, ki zahtevajo otvoritev nemških paralel. V nemških krogih vla-da prepričanje, da bodo klerikalci njho-vim zahtevam ugahili, ker j'm v naspro-tnem slučaju Nemci odrekajo svojo podporo

Velike konjske dirke v Ljubljani

V primeri z drugimi državami, zlasti z Anglijo, Francijo in predvno Rusijo, je konjski sport v Jugoslaviji šele v povojih. Dunavsko Kolo jahačev in vozačev v Beo-gradu kot centrala vseh konjskospornih društev v naši državi prireja sicer vsako leto več konjskih dirk in tudi po drugih krajih se vrše take dirke, vendar pa ne moremo trditi, da je konjski sport pri nas tako razvit, da bi lahko tekmovali z dru-gimi narodi. Med vsemi pokrajlinami v na-ši državi je Slovenija v pogledu konjskega sporta še najbolj zaostala in sicer zato, ker do zadnjega časa nismo imeli organizacije, ki bi to panogo sporta pospeševala. Mari-borska oblast je v tem pogledu na boljšem, ker je zlasti okolica Ljutomera na polju konjskega sporta precej aglna, dočim je v ljubljanski oblasti do ustanovitve Kola ja-hačev in vozačev v Ljubljani konjski sport vsa povojna leta počival. Ljubljansko Kolo jahačev si je nadelo težko nalogo, da pri-ređi po dolgem času konjske dirke v tako velikem obsegu, kakor jih doslej Slovenija še ni videla. Dirke se bodo vršile v soboto, 24. in v nedeljo, 25. t. m. na vojaškem vež-bališču pri Dev. Mar. v Polju. Začetek oba dneva ob 14.30.

Izpred sodišča

URO STA NAVIJALA.

Pikec iz predmestja je prilajal domov s svojim mladim gospodarjem desetletnim Kikeem, ki je bilo jokati in se grblati za svo-ja mesnata, rdeča ušesa.

— Ali te je obelica piliša, ljubček moj, ga je vprašala skrbna mati.

— O ne, temveč nohti gospoda Marcipana, je javkal Kikee.

— Kaj ta človek se predirne, kaj takega, naj le čaka! — se je jezila gospa.

— O mamica, najprej meni pomagaj, je tartal Kikee in trdil, da mora ves čas gla-dati ekzi okno, ker mu vedno brni v ušesih in se mu kar dozdeva, da kroži cela flo-tilija po zraku.

— O, ta hudobnež, še uničil te bo, je tar-nala mamica, namazala sinku uheli z arniko, da se je svetil kot cvrti flancat in potem odhitela na polje.

— Takih mladih otrok se postopite, — je nahrulil Marcipana sodnik.

— Kaj sem hotel, ta poba zanikern ved-no draži mojega malega, osemletnega brata, ki je šibek fantek in moral sem mu vcepiti strah.

— Malo preveč ste ga vcepili, za 50 Din preveč, ki jih boste zdaj morali plačati pri nas kot globo, — je dejal sodnik in ga od-slovil.

Dan letalskih nesreč

Včeraj so se pripetile tri letalske nesreče, ki so zahtevale tudi več človeških žrtev. — Zopet vesti o Nungesserju in Coliju. — Uspeh nemške avijatike. — Levine startal.

Včeraj je bil za letalce zopet dan nesreč. Pripetilo se je več letalskih katastrof, ki so poleg ogromne materijalne škode, zahtevale tudi več človeških žrtev. Najtežja letalska nesreča se je pripetila v Hebu na Češkoslovaškem. Popoldne sta se dvignili dve vojaški letali, eno je vodil nadporočnik Straha, a drugo neki četovodja. Letali sta nekaj časa v prilični oddaljenosti krožili po zraku. Medtem, ko je Straha napravil oster ovinek, se je četovodja, ki je letel nad njim in tega manevra ni opazil, zaletel s svojim aeroplanom v letalo Straha. Karambol je imel strašne posledice. Nadporočnik Straha je propele drugega letala odtrgal glavo, obe letali pa sta treščili na tla in se popolnoma razbili. Četovodja je težko poškodovan in ni upanja, da okreva.

Druga letalska nesreča se je pripetila v Schwarzi na Thürinskem. Ko se je potniško letalo bavarske krošne plovbe D 270, na katerem so bile štiri osebe, dvignilo v zrak, je zašlo v višini 30 metrov v hud zračni vrtnec, ki je aeroplan strmoglavil na tla. Nagli padec letala je imel težke posledice. Motor se je zarinil v zemljo, krnilo in motor sta pilota Schnabla sprežala. Bil je takoj mrtev. Pri tem se je ubila tudi ena dama, ki je ostala v kabini, dočim sta si ostali dve dami z naglim skokom iz padajočega aeroplana rešili življenje. Pilot Schnabele je bil znan kot eden najboljših in najspretnjših nemških letalcev in je njegova izguba za nemško avijatiko vsekakor hud udarec.

Inozemski listi prinašajo zanimivo vest, da je morje na obali pri Scheveningu napravilo steklenico, v kateri je bil listek sledeče vsebine: »Prisiljena sva bila pristati v Rokavskem zalivu. Nungesser in Coli, na krovu »Bele ptice«.

ce». Datum tega dokumenta ni čitljiv, zato so list fotografirali in poslali v Pariz. V zvezi s to vestjo je tudi najdba ostanka nekega belo pobarvanega letala, katerega je morje naplavilo pri Boulogni na suho. Splošno se sodi, da so to preostanki »Bele ptice« in da bo morda vest, da sta morala letalca pristati v Rokavskem zalivu, odgovarjala resnici. V francoski javnosti se naglašja, da so letalo res zadnjič opazili nad krajem Etampes, vse vesti pa, da so videli »Belo ptico« pluti nad Anglijo in Irsko, so se izkazale kot neosnovane.

Tretja letalska nesreča se je primerila v Tornu na Poljskem. Iz višine 400 metrov je strmoglavilo na tla vojaško letalo. Pilot in neki nadporočnik sta se ubila, a aeroplan se je razbil.

Kakor smo že poročali, je nemški letalec Könnecke z letalom »Germania« startal k poletu preko Evrope in Azije. Letalo je včeraj pristalo v Angliji. Celokupna teža »Germanije« znaša 3300 kilogramov, od tega odpade 2280 na gorivo. Razdalja med Kölnom, kraja starta in Angore znaša 3000 kilometrov in to je Könnecke preletel brez pristanka. — Povprečna hitrost »Germanije« je znašala 165 kilometrov na uro. Nemški listi poročajo, da bo Könnecke v slučaju ugodnega vremena danes, t. j. v petek, nadaljeval svoj polet v Tokio, od koder namrava v slučaju ugodnega vremena startati v Newyork.

Iz Londona javljajo, da se je včeraj na letališču Crannell dvignila v zrak »Columbia« z Levinom in pilotom Hiccliffom. Levine namerava potolči svetovni vztrajnostni rekord. Prvi cilj »Columbijce« je mesto Karachi v Indiji.

Giganska kri

Vroča je ciganska kri, bojevit in strastna njihova narava. To priča dogodek, ki se je pripetil te dni v ciganskem taboru pri Debrečinu. Mlad cigan Januš je lažil za lepo ciganko Pirijo Lakatos, ki je bila ljubljanka vsega taborišča. Dekle ga ni maralo, toda Januš se ni dal ugnati, saj se je po njegovih žilah tudi pretekala ciganska kri. In ker ni slo zlepa, je poskusil s silo. Ustavil je devojko v taborišču in ji siloma pritisnil vroč poljub na usta. Pirija je odgovorila z zausnicco. To je bil signal za splošen spopad med cigani.

Hip nato je bil ciganski tabor razdeljen v dva tabora, zabili so se noži in nastala je krvava bitka. Šele stotnja vojaštva, ki je prišla na pomoč, je končala bitko, ki je ločila borec v skupini in vzpostavila red. Na bojišču pa so obležali trije mrtvi in več težko ranjenih. In vse to radi lepih oči ciganke Pirije.

Pred novimi justifikacijami v Petrogradu

Iz Moskve poročajo, da se je pričel v tork v Petrogradu proces proti teroristom Balmasu, Solskemu, Strojovojevu, Samolovu in Anderkasu, ki so sodelovali pri monarhistični organizaciji bivšega velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. Obtoženci so priznali, da so bili res člani teroristične organizacije, ki je prispela letos v maju skrivaj iz Finske v sovjetsko Rusijo, kjer se je razdelila v dve skupini. Ena skupina je organizirala bombni atentat na petrogradski trgovski klub, druga je pa skušala pogubiti v zrak poslopje, v katerem ima uradne prostore češvičaja. Organizacijo je vodil bivši general Kutepov, ki je bil v stalnih stikih z vohunskimi uradi na Finskem, Poljskem in Litvan-skem.

Proces, ki vzbuja v sovjetski javnosti splošno zanimanje, bo trajal več dni. Revolucionarni tribunal je zbral proti obtožencem veliko obsežnega materiala, da je njihova usoda že vnaprej zapetena. Ker je v zadnjem času v Rusiji tako zveni rdeči teror zopet v polnem razmahu, ni dvoma, da bodo vsi obtoženci obsojeni na smrt.

Konkurenčni boj ameriških avtomobilskih podjetij

Med ameriški avtomobilskimi podjetji in trsti vlada huda rivaliteta. Konkurenčni boj med podjetji je zelo oster in zato ni čuda, da segajo podjetja po vseh sredstvih, da si pridobijo klijentelo. Najboljše sredstvo je pač dobra in uspešna reklama, zlasti časopisna. Da riskirajo ameriška podjetja vseh vrst za reklamo ogromne zneske, smo poročali že včeraj. Zanimivejšje je dejstvo, da je avtomobilski kralj Henry Ford že pred dobrim letom ukinil vso reklamo. Ford je bil mnenja, da je denar, ki se ga votira za reklamo, vržen proč. To naziranje se mu je kruto maščevalo. Konkern General Motors, poleg Forda največje avtomobilsko podjetje v Ameriki, je pričelo z generalno ofenzivo. Velikanska reklama. Zlasti časopisna, je dosegla popoln uspeh. Tekom enega leta je »Chevrolet«, produkt General Motors, izpodrinil »Ford« na ameriškem trgu.

Sedaj, po enoletnem bojkotu in brskiranju časopisja je Fordovo podjetje uvidelo, da se je pač treba preorientirati. Zato je Ford za letošnje reklamo votiral več milijonov dolarjev. Kakor poročajo listi pa bo »Chevrolet« riskiral za reklamo 10 milijonov dolarjev. Boj med avtomobilskimi magnati bo torej hud.

Mesto, ki ga ni

Oblastna skupščina neke pokrajine v Argentini je imela nedavno sejo, na kateri je razpravljala med drugim tudi o proračunu mesta Los Lezales. To mesto se je nahajalo po mnenju poslancev v okraju San Justo in je dobivalo od vlade vsako leto znatne podpore za vzdrževanje policije, učitelstva in samoupravnega uradništva. Lahko si pa mislimo presenečenje poslancev, ki so hoteli brez debate glasovati za proračun tega mesta, ko je neki poslanec vstal in izjavil, da je prepotoval vsa država, pa ni našel tega mesta. Po njegovem mnenju mesta Los Lezales sploh ni. Ogorčeni poslanec je izjavil, da gre za veliko sleparijo in da je nekdo spravljal letno podporo, ki jo je vlada dajala dozdavnemu mestu, v svoj žep. Posla-

nec je končal svoj govor z ugotovitvijo, da se ni čuditi sleparjem, pač pa naivnosti parlamenta, ki sploh ne ve, komu daje denar.

Poslanci so bili po tej izjavi zelo poparjeni. Javnost je sprejela afero s strupenimi dovtipi na račun nesposobnega parlamenta. To je menda edini primer v zgodovini, da je dobivalo skodolga desetletja od vlade podpore mesto, ki ga sploh ni.

Žrtev znanosti

V Manchesteru je te dni umrl tragične smrti eden najznamenitejših angleških učenjakov, zdravnik dr. Sidney Rawson Wilson, ki je vse svoje življenje posvetil proučevanju strupenih plinov in strupov. Našli so ga mrtvega. Obraz mu je zakrivala maska, ki naj bi ga ščitila pred strupenim plinom, toda maska ni mogla preprečiti zastrupljenja in Wilson je postal žrtev znanosti.

Wilson je bil znamenit učenjak in je izumil več strupenih plinov. Bil je tip angleškega Edisona, ves dan je čepel v svojem laboratoriju, mešal tekočine, pretakal in spajal razne strupe in eksperimentiral. Njegovi znanosti so ga često svarili, toda učenjak se jim je samo smejal čes, da se ne boji nobene nevarnosti. Imel je navado, da je strup preiskoval na sebi, toliko časa, da ga je skoraj omamilo. To pot mu poizkus ni uspel in tako je tragično zagledal. Mrtvega je našel prijatelj, ki mu je poprej telefoniral, a se mu Wilson ni odzval. Tragična smrt slovitga učenjaka je v vsej Angliji vzbudila globoko sočutje.

Senzacionalna tatvina v Franciji

Pariška policija se peča te dni z zagonečno tatvino. Gre za kip svetnika, ki je čez noč izginil iz kapelice v okraju Henanbihen. Lahkoverno ljudstvo je prepričano, da je prinašal ta kip srečo in zato zahteva, naj ga policija čim prej najde. Sv. Miroslav je patron zaročencev. Stara tradicija pravi, da čaka srečen zakon vsakega, kdor se zaroči pred tem kipom. Zato ni čuda, da so romali nešteti zaročenci v dotično kapelico, kjer so se pod kipom svojega patrona zaročili. Kapelica je imela seveda od tega lepe dohodke.

Pariška policija je napela vse sile, da najde ukradeni kip, ki predstavlja eno najdragocenejših relikvij iz 11. stoletja. — Kip je bil najprej last kralja Ludvika XII., ki ga je poklonil nekemu hrabremu vojaku. Na smrtni postelji je dotični vojak zapustil kip domači cerkvi. Legenda pripoveduje, da je nekdo molila pred kipom neka nesrečna žena, ki je zabredla na povratku iz cerkve v greh. Drugo jutro je našel cerkovnik kip v drugem kotu cerkve. — Župnik je dal napraviti takoj mrežo, za katero je postavil muhastega svetnika. Svetniku pa ta kazni ni bila polvilji in zato je odšel zopet na izprehod. Odsel je kilometer daleč od cerkve in se postavil na nekem križišču na ograjo mostu. Lahkoverno ljudstvo je zgradilo na dotičnem kraju kapelico, kamor so začeli romati zaročenci.

Zdaj je svetnik zopet pobegnil. Policija pa ne veruje v čudež, marveč trdi, da je kip, ki je pozlačen, nekdo ukradel.

Še o breobremenitvi šolske mladine

Pišejo nam. S člankom »Preobremenjena šolska mladina« v Slov. narodu z dne 21. sept. t. l. št. 213. ki ga piše »OŠ« šola obiskujočih otrok se ne strinjajo samo starši in dijaki, temveč tudi zdravniki in pedagogi sami. Preobložitev se pa začne že s prvim razredom osnovne šole, ko morajo naši malčki, stari 6 let, pri pouku biti navzoči že ob 8. zjutraj in to je posebno neprijetno in nezdruživo v Ljubljani, ko se preganjanje megia s svojim mokrim mrazom po ljubljanskih ulicah. Ze pred leti se je stavljal predlog, da naj se prične za 1. razred osnovne šole s poukom ob 9. uri zjutraj, seveda pa brez uspeha. Iz katerega vzroka, nam ni znano. Kakor pri nas, je to hudo delo rad nedolžnimi otročki vrši tudi drugod. Poslušajmo, kaj piše »Neues Wiener Journal« 16. sept.:

Dvajsetisot staršev zahteva za 6 letne začetek pouka ob devetih. Ze leta in leta zahtevajo starši šestletnih, ki kot šolo obvezni, vstopijo v prvi

razred, začetek pouka ob deveti uri. Nešteti zdravniki in tudi mnogo pedagogov podpirajo to zahtevo staršev; dunajski mestni šolski svet se pa dosedaj v svoji birokratski trmoglavosti ni oziral na to prošnjo, in je ostal na stališču, ki ga je inozemstvo že davno spoznalo kot nepravilno in ga tudi zavrglo. Vsak uvidelni Slovek mora pritrčiti, da se ne smejo šestletni otroci, ki potrebujejo mnogo spanja, ki so zelo občutljivi za otročje bolezni itd., ob 7. zjutraj ali še prej buditi iz spanja in v mrzlih jesenskih in zimskih dneh pošiljati po pogosto še temnih ulicah v megli v šolo. Posebno pa, če se lahko začetek prestavi za eno uro, ker v resnici ne obstajajo nobene resne zapreke. Če pa imajo to željo meščani-starši, se ne sme biti vzrok, da se postavi dunajski mestni šolski svet na svoje justament stališče.

Kot nam poročajo, se zbira letošnji pouk v začetku šole podpisati staršev, da se prične šolski pouk v prvem razredu osnovne šole šele ob 9. Slednjič se pa bodo morale oblasti tudi ozirati na željo 20.000 staršev, dunajski mestni šolski svet ne sme pozabiti, da je on radi otrok in staršev tu, ne pa narobe, in da dela s svojo birokratično trmoglavostjo tudi publiko trmoglavijo in jo draži k odporu. Kaj pa bi

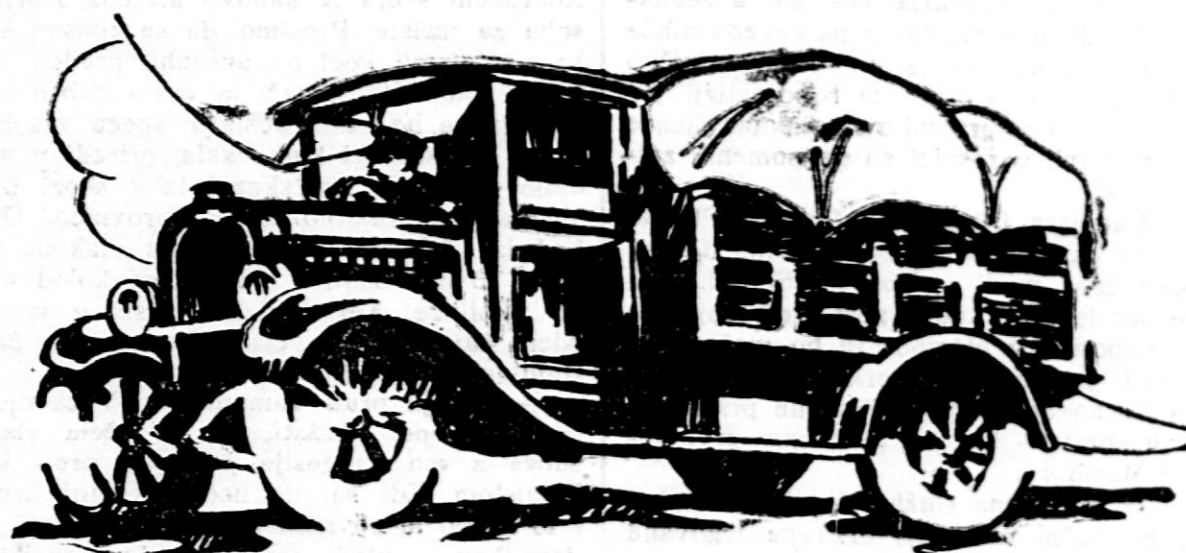
slednjič zamogel ukreniti mestni šolski svet, če bi pošiljali ogorčeni starši šole ob 9. svoje otroke v šolo. Ali bi nar pustil 40.000 dunajskih očetov in mater zapreti? itd.

To na Dunaju, ki je klimatično veliko na boljšem kot pa Ljubljana. Ljubljana bo pa še mirno dopustila, da se njegovemu, večinoma v slabih prehranjevalnih in stanovanjskih razmerah oslabelemu, slabokrvnemu in rahličnemu otroku še naprej uradno krade spanje in kvari že itak zrahljano in k tuberkulozi nagnjeno zdravje. — Društvo za narodno zdravje, kje si? Hic Rhodus, hic salta! Iz slabotne dece še nikdar niso vzrasli zdravi možje in žene. Tu je hvalježno in plodnošno polje za udejstvovanje.

Posebno šolsko zdravstveno točko tvorijo še ročna dela, ki so nalašč pripravna in zdrava za oči, hrbtenico in prsni koš. — Vse te napake in izrodke pri državni vzgoji otrok bo potreba osvetliti in zahtevati tudi vpoštevovanje vsaj čisto primitivne šolske higijene.

Inoz. borze.

Darujte za spomenik kralju Petru Osvoboditelju!

Najcenejši tovorni avtomobil, ki je oskrbljen s preminjajočim se gonilom — je Chevrolet.

Novi Chevrolet je najcenejši tovorni avtomobil na svetu glede na moč in zanesljivost, kar Vam je oboje potrebno pri Vaših transportih.

S temi malenkostnimi stroški nabave za tovorni avtomobil Chevrolet je spojeno tudi njegovo nedosežno ekonomično opravljanje. Motor Chevrolet je dosegel z novim izboljšanjem silno majhen potrošek goriva. Najboljši material in strokovna konstrukcija garantirata za dolg obstanek tega vozila.

Vaš zastopnik za Chevrolet Vam rad razloži vrline novega tovornega avtomobila Chevrolet.

Zastopniki v Jugoslaviji:

LJUBLJANA: V. & M. Barešić & Co., Dunajska cesta 12
BEOGRAD: „Auto Omnia“, Kralja Aleksandra 11—13
SARAJEVO: Filijala „Auto-Omnia“, Aleksandrova 68
ZAGREB: V. & M. Barešić & Co., Kukovičeva ulica 30
NOVI SAD: „Velauto“, Kralja Aleksandra ulica 6
VELIKA KIKINDA: Bela Steiner

CHEVROLET TOVORNI AVTOMOBILI
Proizvod General Motors

Makulturni papir
kg à Din 4'—
prodaja uprava „Slov. Naroda“

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI

Blagovi za gospode in dame
iz zajamčeno čiste volne. — Poslednje novosti za jesensko in zimsko sezono

razpošilja staro renomirano tvorniško skladišče sukna
SIEGEL - IMHOF, BRNO
Palackeho tr. 12 (Čehoslovaška)

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. —

Na zahtevo vzorci zastoj in poštnine prosto.

98-L

Meblovana soba
z električno razsvetljavo — se odda gospodu s 1. oktobrom. — Tabor št. 6 (Lorber). 2151

Francoščino
in nemščino temeljito poučuje strokovno izprašana učiteljica. Sprejema od 1.—4. ure. — Naslov v upravi »Sl. Nar.« 2150

Uradnik
vešč vseh pisarniških del, zmožen slovenskega, nemškega, italijanskega in češkega jezika — želi premeniti sedanjo službo za Ljubljano. — Dopisi pod »Soliden/2138« na upravo »Sl. Naroda«.

Državni uradnik
zmožen slovenskega in nemškega jezika, vešč vseh pisarniških del — išče službo. — Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod »Uradnik/2153« na upravo »Sl. Naroda«.

Eno, eventualno dve lepo opremljeni sobi
(na željo ena soba tudi prazna) v sredini mesta, električna razsvetljava — oddam pod ugodnimi pogoji. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 2156

Kupim hišo
eno ali dvodružniško z vrtom v centru ali v bližini. — Ponudbe pod »Zmerna cena/2149« na upravo »Slov. Naroda«.

Opremljeno sobo
(zračno) z električno razsvetljavo pod Rožnikom — oddam takoj solidnemu gospodu ali diaku. — Ponudbe pod »Mirno/2155« na upravo »Sl. Nar.«.

1000 Din posojila
išče nujno uradnik za kratko dobo. — Sigurna garancija in obresti. — Ponudbe pod »Posojilo/2154« na upravo »Sl. Nar.«.

Šivilja za perilo
išče delo; event. tudi na dom — Ponudbe pod »Šivilja/2105« na upravo »Slov. Naroda«.

Najstarejša slovenska plekarska in ličarska delavnica
Ivan Bricelj, Ljubljana,
Dunajska cesta 15 in Gosposvetska cesta 2 (dvorišče kavarne »Evropa«).

Se priporoča. — Izvršitev točno, cene zmerno. 72/L

Stara moška obleka
za srednjeveškega gospoda — naprodaj. — Naslov pove upravo »Slov. Naroda«. 2130

Natakarica,
zmožna kavejice — išče službo v večjem hotelu. — Ponudbe pod »Natakarica/2139« na upr. »Slov. Naroda«.

RADIOAMATERJI!

Kupujte samo dober material, ako hočete doseči zaželjeni uspeh. Izšel je naš najnovejši katalog prvovrstnih radio-modelov, kakor N. S. F., Thomson Houston in dr. z bogato ilustriranimi slikami, katerega razpošiljamo brezplačno. Katalog je opremljen s tehnično prilogo, praktično tabelo, mnogoštevilnimi risbami, s popisom materiala in označbo cen, kakor tudi s tabelo za reguliranje. — Din 10—

RADIO tehnika
Zagreb. Gajeva ul. 21